

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2008. Karácsony

A Biblia Szövetség folyóirata

XX. évfolyam 4. szám

Ára: 350,- Ft

A szegénységről

*„... ad nektek az Úr
kenyeret a keserűségben,
és a nyomorban vizet...”*

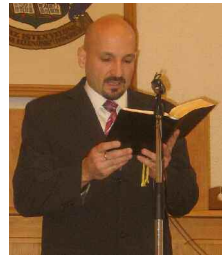
(Ézs 30,20)

*Aldott
karácsonyt!*

**Őszi, körzeti
csendesnap Miskolcon
és Budapesten
2008. november**

AZ EGYHÁZ FÉLELME

Sokszor elmondjuk, hogy az egyház Krisztus teste, a választottak közössége, amit maga, Krisztus alapított. Ennek a testnek ő a táplálója és fenntartója is. Az egyház tagjait a nehéz időkben Jézusnak az az ígérete éllette, hogy ezen a közösségen a pokol kapui sem vesznek diadalt. Sokan átérték ennek az ígéretnek valóságát az elmúlt századok során, és még sokan élünk olyanok is, akik az elmúlt évszázad sötét, kommunista évtizedeiben is megtapasztaltuk, hogy az egyházat hiába próbálták felmorzsolni, minden anyagi bázisától és tulajdonától megfosztani, besúgók és megalkuvó egyházi vezetők által felbomlasztani – nem sikerült. Ennek titka nem hősiességünkben található, hanem abban, hogy az egyház feje, Krisztus, hű volt az övéinek tett ígéretéhez.

Ha az elmondottak fényében megvizsgáljuk egyházunk jelenlegi helyzetét, különös jelenségeket tapasztalhatunk. Az egyik az, hogy egyházunk nevében nem nyilatkozhat bárki, csak vezetőink, elsősorban is a zsinati vezetők. Ők az újságoknak, televízióknak, rádióknak az egész egyház nevében nyilatkoznak. Ha valaki ezt figyelembe véve vizsgálja a világi és egyházi médiákban elhangzó vezetői nyilatkozatokat, akkor hamar arra a meglepő következtetésre juthat, hogy az egyház fél.

Fél, de mitől? A szegénységtől, az anyagi tönkremeneteltől és csódtól. Amikor az egyház és a kormány között folyó tárgyalásokról olvasunk beszámolókat, akkor nem az a fő hír, hogy az egyház küzd a vasárnap megünnepléséért, a kötelező iskolai hitoktatás bevezetéséért, a magyar ifjúság és gyermekek erkölcsi védelméért, hanem valami másért: a pénzért.

De évek óta a pénz a fő témája a vezető egyházi testületek üléseinek is. Egyebet sem hallunk, mint, hogy kevés a pénz, a kormány becsapja az egyházakat (ami egyébként igaz!), ami van, az nem elég a misszióra, intézmények fenntartására, a hitélet támogatására stb. Vagyis dől a panasz a hivatalosan nyilatkozók szájából. A panasz mögött pedig nem nehéz felfedezni az egyház

félelmét, a szegénységtől való félelmet. Állíthatjuk, hogy ma semmi mástól nem fél az egyház annyira, mint a szegénységtől.

Ez azért érthetetlen sok hívő keresztény ember számára, mert az egyház lelkipásztorai karácsonykor arról beszélnek, hogy Jézus Krisztus szegényen érkezett a földre, és szegényen élt, tanított és halt is meg. Tudjuk, hogy követőinek nagyobb része szegény ember volt, s az első gyülekezetekben is több volt a szegény, mint a dúsgazdag. Bár olvasunk Szentírásban beszámolót a

CSIZMADIA SÁNDOR: HULL MÁR A HÓ

Az ablakon át nézem: hull a hó.
Lassan száll és játékosan kering,
Fölibben, majd aláesik megint,
S lesz a föld keblén áldott takaró.

Ember siet el ablakom alatt.
Behúzza fejét szűk ködmönébe,
És a szűz havon szapora lépte
Nyomán sűrű, éktelen folt marad.

Isten legfőbb remeke, az ember
Így torzít el sok Isten-remeket
Azóta hogy szembehelyezkedett
Az égi jóságú kegyelemmel.

Az ablakon át nézem: hull a hó.
Meleg szobában bővölten állok,
És örök nagy hittel arra várok,
Hogy szebb legyen az eltorzult való.

gyülekezeti szegények és gazdagok közötti feszültségről vagy arról, hogy szorgalmazták a szegények közötti diakóniát, a jótékonyt – a pénz mégis perifériára szorult kérdés maradt. Elsősorban azért, mert hitték és tapasztalták, hogy a pénzzel kapcsolatos igazi kérdés nem a mennyiség, hanem az ahhoz kapcsolódó áldás.

Nem olvasunk sehol pénzhány miatt tönkrement gyülekezetéről, megtorpant misszióról. De az ősegyház szegénységtől való félelméről sem, és nincs ismeretünk az első zsinatok tagjainak, vezetőinek pénzügyi vitáiról sem. Azt is

bizonyosan állíthatjuk, hogyha volt is félelem szívünkben, az nem a szegénységtől való félelem volt.

Ha ennek a belső lelki szabadságnak titkát vizsgáljuk, akkor azt találjuk, hogy az ősegyház tagjai bíztak Jézus Krisztus ígéreteiben és hatalmában. Hitték, hogy, aki az Atya jobbán ül és uralkodik, akinek gazdagsága felmérhetetlen, és megoldásainak kiszámíthatatlansága nyomán egy pillanat alatt megoldódnak a legsúlyosabb anyagi problémák is, az gondot visel nyájára, és győzelemre viszi egyházának ügyét.

Ezért állt a gyülekezeti élet középpontjában Jézus Krisztus, mint testté lett és írott Ige. Ezért foglalkoztak elsősorban és szinte kizárólagosan személyének és váltságának nagyságával.

Persze, az egyház története arról is tanúskodik, hogy később változott ez az ideális helyzet. Mert, amikor az egyházi élet középpontját a pénz foglalta el – ahogy ez ma is sok helyen történik –, akkor ez az egyházban is olyan belső harcokat eredményezett, mint a világban. Ahányszor az evangélium lényegéről a hangsúly átkerült a pénzre, annyiszor a misszió is jelszóvá zsugorodott, a gyülekezetek pedig sorvadtak.

Amikor tehát az egyház félni kezdett a szegénységtől, akkor mindig vakvágányra futott. Ilyennek bizonyult az, amikor anyagi vállalkozásba, gazdasági tevékenységbe kezdett; mondván, hogy a misszióhoz sok pénz kell. Ha a világ fiai gondolkodnak így, akkor azt megértjük; de, ha az egyházi vezetők, akkor az ugyanolyan nevetséges cselekedetet eredményez, mint, amikor valaki nem a szekér elé, hanem mögé fogja be lovait.

Sajnos, sok-sok arra utaló jelet tapasztalhatunk, hogy egyházunk – félve a szegénységtől – tekintete a gazdasági vállalkozások felé fordult. Így, a misszió is vállalkozássá alakul át, intézményes diakóniánk pedig még ennél is szembetűnőbben halad ennek irányába. Mind több gyülekezetről halljuk, hogy gazdasági vállalkozásba kezd, de már arra is volt példa, hogy egy lelkipásztor (verbi divini minister – Isten Igéjének szolgálja), egy beszámolóban nagy büsz-

kén nevezte magát projekt menedzsernek.

Ha tehát jellemezni akarjuk mai helyzetünket, akkor azt mondhatjuk, hogy a szegénység előli meneküléséhez az egyház megoldásként két, számára idegen utat választott: sír és vállalkozik.

Arról viszont kevés az információ, hogy az egyház azzal a pénzzel, amivel rendelkezik, tisztán és szentül bánik-e? Az összejöveteleken, fogadásokon vajon termi-e az egyház a mértékletesség gyümölcsét? Például: Mit tett annak érdekében, hogy a gyülekezetek és a lekipásztorok között tátongó nagy anyagi különbségeket valahogy csökkentse? Mert – szerintünk – az anyagiakat tekintve nem az a legfőbb kérdés, hogy mennyi pénzzel bánik az egyház, hanem az, hogy azon, amije van, miért nincs áldás?

Mindezek után, a fentiekben leírtakhoz – egyháztagként – kapcsolnunk kell még néhány kérdést.

- Vajon, egyértelmű, hogy rossz az, ha az egyház szegény, vagy van ebben számára elrejtve valami jó is?
- Az egyház szegénységének kizárólag

csak a vele ellenséges érzelmű kormány az oka, vagy Isten valami célból megengedi ezt a szegénységet?

- Vajon, az egyház szegénységéből, a kisebb gyülekezetek és a misszió anyagi csődjéből a gazdasági vállalkozások jelentik a kivezető utat?
- Amikor az egyház ilyen nehezen birkózik meg a szegénységgel, és világi módon keresi a kivezető utat, akkor milyen pozitív üzenetet, örömhírt közvetít a hétköznapi megélhetésért küzdő magyarországi szegények tömegeinek?
- Lehet, hogy a hiteles mondanivaló hiánya az oka annak, hogy már a szegények is hiányoznak a templomokból, mert nem érdekli őket Isten üzenete?
- Miért szegényként volt a legerősebb az egyház; akkor, amikor nem függött Jézus Krisztuson kívül senki mástól?
- Végül pedig: Ha sír és panaszkodik az egyház, akkor azt nem inkább Jézus Krisztus előtt kellene bűnbánó imádsággal tennie, és nem a világi és egyházi sajtóban, a cinikus és hitetlen emberek nyilvánosságá előtt?

Kérjük, hogy a kérdésekre a választ olvasóink fogalmazzák meg!

*

Az egyház félelméből ma is hitére, illetve annak állapotára következtethetünk. Ezért kellene hitbéli állapotáról többet szót ejteni az egyházi tanácskozásokon, a zsinati ülések tárgysorozataiban is rendszeresen és előkelő helyen kellene ennek szerepelnie – és sokkal többet kellene ezért imádkoznia Isten népének is!

Mert – ezekben a szegénységgel is terhelt válságos napokban, hónapokban, években, amikor minden, addig biztosnak tartott alap megrendülni látszik –, ha valakinek oka van az optimizmusra, akkor az az Isten egyháza. Egyetlenként ő az, akinek minden rendelkezésére áll ahhoz, hogy ne féljen semmitől: sem emberektől, sem a jövőtől.

Mert Urának biztató szava ma is érvényes: *„Ti az Isten országát keressétek, és ezek mind megadatnak nektek! Ne félj, te kicsiny nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.”* (Lk 12,31-32)

Dr. Sípó Ete Álmos / Budapest

JÉZUS SZEGÉNYSÉGE

Jézus Krisztus mérhetetlen szegénységben született, egész földi életét szegénységben töltötte, és mindentől megfosztva halt meg a kereszten. Pedig Ő az Istennel egyenlő volt, Őrá nézve teremtetett minden, neki adatott minden hatalom mennyen és földön, de vállalta érettségünk a totális szegénységet.

Szegénységben született. Jeles festők és szép üdvözlőlapok bár úgy ábrázolják a karácsonyi jelenetet, hogy virágfüzér van a bársonnyal bélelt járszol felett, pufók angyalkák mosolyognak, és glória ragyog József és Mária feje körül, a valóságot azonban Lukács pontosan leírja, s az messze van ettől a romantikus fantázia-szüleménytől.

A Biblia egy elgyötört fiatal párról ír, egy tapasztalatlan kismamáról, akinek, miután 120 km-t gyalogolt az összeírás miatt Názárettől Betlehemig, minden hozzáértő emberi segítség nélkül kellett világra hoznia első gyermekét egy piszkos birkaistállóban, akinek születéséről

csak néhány megvetett pásztor értesült – igaz, mennyei angyaltól. Éppen a szülés előtt kellett elhagyni otthonukat, s nem kaptak helyet a fogadóban, nem fogadta be őket senki, s ki tudja, mibe bugyolálta be József a csecsemő Jézust, akit aztán jobb híján beletett az állatetető járszolba, mégse tapossanak rá a birkák, ha bejönnek. Ez a karácsony valóságnak megfelelő képe. Jézus hajléktalan már testtételekor. Az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be. Erre cserélte fel a mennyei dicsőséget, ezt a nyomorúságot vette magára örök isteni természete mellé.

És később sem fogadták be. Egyszer valakinek ezt mondta: „A rókáknak van barlangjuk, és az égi madaraknak van fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania” (Mt 8,20). Családja nem értette, sőt bolondnak tartotta (Mk 3,21). Tanítványaira éppen a legnehezebb helyzetekben nem számíthatott. Az emberek részéről pedig sok bántás, megaláztatás érte.

És a kereszten? Megfosztották nem csak ruháitól, de emberi méltóságától is. Megrugdosták, leköpdösték, kigúnyolták, minden módon megalázták. Lehetett, hiszen átkozott mindenki, aki fán függ. S akit két olyan gonosztevővel együtt feszítettek meg, semmi jót nem érdemel.

De a szörnyű fizikai szenvedés mellett Jézus szegénységének mélypontja az volt, amikor „az Úr mindnyájunk bűnét őreá vetette” (Ézs 53,6), amikor bűnné lett érettségünk (2Kor 5,21), és ezért Isten is elhagyta. A Szentháromság második személye, az örökké dicsőséges Fiú így kiált fel mérhetetlen szenvedése közben: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?!“ A kereszten nem csak „emberi méltóságától” fosztották meg, hanem ott szinte meghasadt a Szentháromság, s a Fiú már nem mondhatta ezt: Atyám – ahogyan azt mindig tette, hanem csak ezt: Istenem, aki elhagyta. Nem csak tanítványai hagyták el, nem

csak népe fordult szembe vele, hanem annyira magára maradt, hogy Isten is elhagyta. Mert Isten nem vállal közönséget a bűnnel. Ez Jézus szegénységének a mélypontja. Ennek az iszonyatáról mi csak beszélni tudunk, de megérteni, átérezni nem tudjuk.

S mindezt miért? „Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét, hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az Ő szegénysége által meggazdagodjatok” (2Kor 8,9). Ő magától tette le az életét, az Atya parancsára (Jn 10,18), hogy mintegy szétossza azt közöttünk. S akiben Ő a hit által él, az megtapasztalja, milyen az az élet, amiről Pál apostol így ír: „... mint szegények, de sokakat gazdagítók, mint akiknek nincsen semmijük, és akiké mégis minden” (2Kor 6,10).

Jézus szegénysége így lett minden benne hívő gazdagságának forrása, maga-megüresítése, testté létele és kínhalála a mi bővölködő életünk (Jn 10,10) táplálója. Övé legyen a dicsőség örökön örökké!

Cseri Kálmán / Budapest

TÚRMEZEI ERZSÉBET: KÉRDEZ A GYERMEK

„Ott fenn lakott a csillagok felett,
de amikor karácsony este lett,
Lejött a földre, mint kicsiny gyerek.
És ő, a hidegszívű emberek!
Kis istállóban kellett hálnia.
Szalmán feküdt Ő, az Isten Fia.
Elhagyta érettünk az egeket.
Ugye, apukám, nagyon szereted?”

Az apa nem szól. Olyan hallgatóg.
De a kis kedvenc nem vár szavakat,
Odaszorítja vállára meleg,
kipirult arcát, s tovább csicsereg.
„Kicsiny gyermek lett, gyenge és szegény,
és ott aludt az állatok helyén,
szűk istállóban. Nem is érthetem.
Milyen meleg ágyacskám van nekem,
pedig csak a te kis lányod vagyok.
S Ő, Isten Fia, Ő, a legnagyobb,
szalmán feküdt, amikor született.
Ugye, apukám, nagyon szereted?”

Kint csillagfényes hideg este... tél...
Bent apja ölen kis leány beszél.

„Ott se nyughatott szalma-fekhelyén.
Futniuk kellett éjnek-éjjelen.
Halálra keresték a katonák.
Menekültek a pusztaságon át.
Milyen keserves útjuk lehetett.
Ugye, apukám, nagyon szereted?”

Az apa leteszi a gyermeket.
„Ugye, szereted? Ugye, szereted?”
Nem bírja már, el kell rohannia.
A jászolban fekvő Isten Fia
karácsonyesti képe kergeti.
Feledte és most nem feledheti.
Most a szeméből könnyre-könny fakad.
Most vádakat hall, kínzó vádakat.
Elmenekülne még, de nem lehet.
Most utolérte az a szeretet.

S míg a szívébe égi béke tér,
mintha körül a hólepett, fehér
tetők, utak felett távol zene,
angyalok tiszta hangja zengene
szívet szólókat, szép éneke:
„Szegény lett érted. Ugye, szereted?”

SZEGÉNYYSÉG A KERESZTYÉN GYÜLEKEZETEK BEN

Hazánk lakosságának jelentős része küzd anyagi jellegű problémákkal. Kétségtelen, hogy a szegénység megjelent és egyre inkább jelen lesz közösségeinkben, gyülekezeteinkben is.

Kell-e segítenünk az ilyen helyzetbe került hívő testvéreknek, rászoruló gyülekezeti tagoknak vagy a hozzánk forduló embereknek? – fogalmazódik meg sok emberben a kérdés.

Tudjuk, hogy több gyülekezetben is működik szervezett gyülekezeti diakónia. Másol azonban – nem feltétlenül az önzetlen keresztyéni szeretettől indítva, sokkal inkább a jelentős anyagi haszon reményében – szerveznek nyereségorientált szeretetszolgálati tevékenységet. Vagyis, a szeretetből fakadó diakónia csak álca, valójában a pénzhiány megoldására szolgáló erőfeszítés. Ennek, a nem szeretetből fakadó diakóniának egyetlen alternatívája az Úr iránti és a testvéri-felebaráti szeretetből

fakadó szeretetszolgálat lehet, aminek mintáját a Szentírásban találjuk meg.

FÜLE LAJOS: AMIKOR SZERETEK

„Az ISTEN szeretet.”
Vallani van okom.
Amikor szeretek,
képmását hordozom.

A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS BIBLIAI IRÁNYELVEI

Az apostolok behatóan foglalkoztak leveleikben az anyagi javak kérdéseivel. Ráműtettek arra, hogy azokkal – mint Istentől származó ajándékokkal – jól kell sáfárkodniuk a hívőknek. Nemcsak megélhetésükre, hanem Isten ügyének támogatására, és a valóban rászoruló testvéreik segítésére használhatják. Ez utóbira apostoli parancsot is kaptak.¹ Ez érthető is, hiszen az első keresztyén

gyülekezeteket többnyire – bár nem kizárólag – szegény, sőt nincstelen hívők (pl. rabszolgák) alkották.² Az újszövetségi levelek számos útmutatást tartalmaznak arra, hogy a hívők hogyan használják anyagi javaikat a rászoruló megsegítésére: jókedvvel; aszerint, amijük van; bőkezűen; szívesen.³

Az apostoli útmutatások komolyan vételét számos lelkesítő példa bizonyítja.⁴ A levelekben feltűnőek a gazdagabb hívőkhöz szóló figyelmeztetések.⁵ Természetesen, találunk olyan ígehelyeket is, amelyek óvnak a lustaságtól, másokon való élőködéstől⁶, a gazdagság utáni epekedéstől, a gazdagsággal való dicsekvéstől⁷, a szegények hátrányos megkülönböztetésétől⁸, ugyanakkor tanítanak a megelégedésre⁹. Az egymás megsegítésére indító újtestamentumi kijelentések mögött világosan látszanak Istennek Izrael számára adott parancsai, ígéretei, valamint az ótestamentumi példák sokasága¹⁰.

A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS INDÍTÉKAI

Vegyük számba, miként igyekeztek az apostolok buzdítani az anyagi segítségnyújtásra!

a) Először is, tanították Jézus visszajövetelét. Ezért a keresztyén egyházban eleven volt a Jézus közeli visszatérésébe vetett reménység. Hitték, hogy Jézus ismételt eljövételével megvalósul majd Isten Országá is. Ezért az új világért szüntelenül esedeztek, megérkezésére pedig úgy készültek, mint annak leendő polgárai.

Ehhez a készülődéshez hozzátartozott, hogy az eljövendő világ emberi-társadalmi viszonyaiból (szeretközösség) igyekeztek valamit megvalósítani már a gyülekezetekben is. Mivel Isten Országában a szeretet uralkodik majd, ahol nem lesz gazdag és szegény, ezért a keresztyének kötelességüknek tartották, hogy szeretetből egymásról anyagilag gondot viseljenek, s anyagi javaik megosztásával is láthatóvá tegyék Isten eljövendő királyságának leendő viszonyait.

b) Az apostolok tanították az egyház egységét is, vagyis azt, hogy a hívő nép egy nagy, szeretetteljes családot alkot¹¹. Ők a mennyei Atya fogadott fiai és lányai, és ezért egymást „testvéreknek” szólíthatják. Tudták az ótestamentumból, hogy Atyjuk a szegények gondviselője¹², aki családjá tagjait is az egymás iránti gondviselésre kötelezi. Ebben a nagy családban nem történhet az meg, hogy valamelyik családtag szűkölködik, amíg a másik „könyékig vájkál” a földi javakban. Ezért egyféle vagyonszociális közösségre is törekedtek – mindezt testvérszeretetből és önkéntesen¹³. „A szociális kötelezettségnek és a közösségben való lételem örömeinek érzése az Egyházban addig soha nem tapasztalt erővé lett. Az, hogy ez az új társadalom, Istennek, s Krisztusnak családjá, ne továbbja minden boldogságnak.”¹⁴

c) Az apostolok világosan felismerték, hogy Jézus a világ és így az Egyház Feje! Következésképpen az első keresztyének Jézust, Úrnak vallották, őt tartották a földi Egyház urának, az Egyházat pedig a Krisztus testének¹⁵, az új ég és föld új társadalmának – vagyis az új emberiségnek. Arra törekedtek, hogy az Egyházban, illetve ennek gyülekezteiben Jézus akarata érvényesüljön mind a hit, mind a hétköznapi kérdé-

JOHAN-LUDVIG RONEBERG: PAAVO GAZDA (fordította: Képes Géza)

Fent a saarijärvi ösvadonban
élt fagyos tanyáján Paavo gazda.
Küszködött, égett kezén a munka,
ám az Úrtól várt földjére áldást.
Gyermekeivel s asszonyával élt ott,
kínna szerzett gyér sovány-kenyéren,
árkot ásott, szántott és vetett s várt.
Megjött a tavasz, a hó elolvadt,
s a hólé elsodorta fél vetését;
jött a nyár, jégzáporok zuhogtak,
s a ringó vetés felét lezúzták;
ősz jött, s elfagyott,
mi megmaradt még.
Haját tépve jajgatott az asszony:
„Paavo, Paavo, átokvert öreg te,
koldusbot vár: elhagyott az Isten:
rossz koldulni – éhen halni szörnyűbb.”
Paavo, kézen fogva asszonyát, szólt:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten.
Felerész fakérget tégy a lisztbe,
én ezentúl még több árkot ások,
ám az Úrtól várom majd az áldást.”
Felerész kéreg sült a kenyérbe,
kétszer annyi árkot vájt a gazda,
juha árán vett rozst, vetett s várt.
Megjött a tavasz, a hó elolvadt
s megmaradt: vetés és porhanyó föld;
jött a nyár, jégzáporok zuhogtak,
s s ringó vetés felét lezúzták;
ősz jött, s elfagyott, mi megmaradt még.
Haját tépve jajgatott az asszony:

„Paavo, Paavo, átokvert öreg te,
haljunk meg, hisz elhagyott az Isten!
Rossz meghalni, ámde élni szörnyűbb.”
Paavo, kézen fogva asszonyát, szólt:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten.
Kétszer annyi kérget tégy a lisztbe,
én meg duplaszéles árkot ások,
ám az Úrtól várom majd az áldást.”
Kétszeres kéreg sült a kenyérbe,
duplaszéles árkot vájt a gazda,
marha árán vett rozst, vetett s várt.
Megjött a tavasz, csordult a hólé,
s ár nem vitt el sem vetést, se földet;
jött a nyár, jégzáporok zuhogtak,
s a ringó vetést le nem tiporták;
ősz jött, ám a fagy távol maradt, és
sarlót várt a hullámozó arany-dísz.
Paavo gazda térdre rogyva mondta:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten.”
Térdre hullt az asszony is, míg így szólt:
„Megpróbál, de el nem hágy az Isten.”
Agg társához szólt szelíd mosollyal:
„Paavo, Paavo, kapj sarlóra vígan,
felvirradtunk boldogabb napokra,
sütha dobjuk most már a fakérget,
s étünk tiszta rozsból sült kenyér lesz”.
Paavo, kézen fogva asszonyát, szólt:
„Asszony, asszony, elbuknánk a próbán,
éhezó testvért ha cserbenhagynánk:
Felerész kérget süss a kenyérbe:
elfagyott a szomszédunk vetése!”

seiben, aki azt parancsolta, hogy a hívők szeressék Istent és felebarátaikat¹⁶, és a felebaráti szeretetet igyekezzenek „cselekedetekre váltani” (például anyagi segítségnyújtással).¹⁷

Emlékeztek arra, hogy Jézus határozottan figyelmeztetett, hogy az utolsó ítéletkor megvizsgálja majd, hogy követői miként bántak a körülöttük élő szegényekkel, elesettekkel, rabokkal, betegekkel, szűkölködőkkel.¹⁸ Ez is a jótettek sarkallta őket.

d) Az apostoli tanításból kiolvashatjuk azt is, hogy a hívő ember megszentelődésének vannak szociális aspektusai, és a megszentelődés nem teljes a szociális kötelezettségek komolyan vétele nélkül.¹⁹ Ez a szemlélet éles ellentétben áll azzal a ma is divatos elképzeléssel, hogy a megszentelődés csak személyes kérdés, azaz magánügy. Az apostolok szerint az egyes hívő ember az Isten népének egyik tagja, aki

ezért Isten Országának polgárai közé tartozik. Testvéreivel meg kell osztania lelki kincseit, valamint anyagi javait.

Pál apostol egyenesen Jézus példájával bátorította testvéreit a nélkülözők, éhséggel sújtottak megsegítésére: „ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus jótéteményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.”²⁰ Logikája szerint az Úr Jézus irántunk megnyilvánult szeretetének elfogadásával örök lelki kincsekkel gazdagodtunk meg. Ez azután arra kötelez bennünket, hogy földi javainkból, amelyek mulandók, lehetőségeink szerint adjunk azoknak a valóban rászorulóknak, akiket Isten éppen elének hoz, és ezzel mintegy ránk bíz.

Ezen túl, Pál, még – Jézus szavaira építve²¹ – az Úr ígérétevel is biztatott a rászoruló felkarolására: „A jókedvű adakozót szereti az Isten.”²²

Ezekből, a hívő embereknek szóló felszólításokból megérthetjük azt, hogy a rászorulóknak megsegítése megszentelődésünk kérdése is.

e) De az apostoli tanítás érinti az Egyház világban betöltött szerepét is. Ezért az első keresztyének tudták, hogy Isten, a látható Egyházzal mutatja be, hogy mi volt az eredeti célja az emberiséggel. Ti., hogy teremtményei gyakorlati módon szeressék őt és egymást. Ennek megjelenítését az Egyháza bízta. Akik az egyháztagnak közül ezt megértették, azok hívatásuknak tartották, hogy a világ előtt beteljesítsék Istennek ezt a célját.

H. Chadwick rámutatott arra, hogy milyen missziói erő rejlett abban a tényben, hogy a keresztyének nem csak az aréna, hanem a hétköznapi élet porondján – a hitetlenek számára látható, tapasztalható módon – is szerették egymást: „...a cselekvő szeretet a keresztyénység sikerének talán legnyomósabb oka.”²³ Nyilvánvaló, hogy Jézus parancsainak betöltésével vált népe ebben a világban sóvá és világossággá, s nyert missziói erőt.²⁴

A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS EGYHÁZTÖRTÉNETI PÉLDÁI

A Krisztus utáni első századok eseményei is azt jelzik, hogy a keresztyének igyekeztek komolyan venni az egymás megsegítésére vonatkozó parancsokat. Tertullianus egyházatya szerint: „Még ha van is valami közös pénzkészletünk, azt sem rugdosással szedtük össze istentiszteletünk számára. Közöttünk mindenki ad a hónap egyik napján, vagy amikor neki tetszik, egy kis összeget, de csak akkor, ha módja van rá. Nem kényszerítünk erre senkit, és mindenki tetszése szerint cselekszik. Ezek a pénzek a kegyesség zálogai. Nem évésekre, ivásokra, áldatlan lakmározásokra szolgálnak, hanem a szegények ételmezésére és eltemetésére, az apátlan, anyátlan szegény árvák, mozogni alig tudó, megvénhedt testvéreink számára éppúgy, mint a hajótöröttek, bányákba zártak, száműzöttek, vagy börtönben lévők támogatására, már amennyiben Istenért szenvednek, és vallásukhoz hűek maradnak.”²⁵

Az első keresztyének még a nem keresztyéneket is segítették. Julianus apostata (Flavius Claudius Julianus, 331-363, római császár, aki a pogány-

ság újbóli megerősítésére tett kísérletet, üldözte a keresztyéneket. Neki tulajdonítják a mondást: Győztél, Galileai!) írta: „ezek az istentelen galileánusok nemcsak a maguk szegényeit élelmezik, hanem a mieinket is, akikkel mi egyáltalában nem sokat törődünk.”²⁶

Az áldozatos testvérszeretet példája Fabiola, egy keresztyén nő, aki az első kórházat alapította és ápolta a legsúlyosabb betegeket is. Az első árvaházat szintén egy keresztyén nő, Anthusa alapította.²⁷

MÉCS LÁSZLÓ: A MESTEREK UTCÁJÁBAN

Megyek az utcán. Egy öreg cipész
épp műhelyének ajtajában áll
s egész lényemből, mint egy műtész,
csak a cipőmet nézi: mosolyog.
A két orcámon enyhe pír remeg:
igaz, cipőm nem éppen műredek.

Tovább megyek. A ruhák mestere
azt vallja, hogy az embert a ruha
teszi, s vizsgálgat válltól lefele,
civilruhámot nézi: mosolyog.
A két orcámon enyhe pír remeg:
igaz, ruhám nem éppen műredek.

A borbély áll a borbélybolt előtt,
víg szarkafészek-vágú tincseim
táncát szemléli és sem agyvelőt,
se hírt nem véve számba, mosolyog.
A két orcámon enyhe pír remeg:
igaz, hajam nem éppen műredek.

Kék égboltjából, csillag-ablakon
kikönyököl a szívek mestere,
Isten szemével ember-alakom
átröntgenezve csöndbe mosolyog.
Egész külsőm-belsőm beléremeg:
Mester, milyennek látod szívemet??

Eusebius, az ókori egyháztörténész írta a keresztyénekről: „A legtündöklőbb fényben tűntek fel a pogányok szemében akkor a keresztyének, mert ők voltak az egyedüliek, akik ilyen rettenetes betegségek közt szájalmat és emberies gondolkodást mutattak a tetteik által... összegyűjtötték az egész városból az éhezőket és kenyeret osztottak közöttük.”²⁸

Nagy Vazul így intette a pénzközpontú gazdag hívőket: „Óh, ti, boldogtalanok! Ugyan minő választ tudtok majd adni a nagy Bírónak? Falaitok meztelenségét

dísszel takarjátok, de az embert mezítelenül hagyjátok. Lovaitokat gazdag és drága sallanggal látjátok el, de megvetitek a rongyokban tengődő testvéreiteket. Engeditek, hogy a gabona csüfitelekben rohadjon el, vagy, hogy férgek egyék meg, mégsem veszitek észre azokat, akiknek nincs kenyere. Gazdagságotokat halomba gyűjtitek, de nem adtok azoknak, akiket kimerít és elnyom a szükség. Azt meritek mondani: mi rosszat teszünk azzal, ha összehordjuk, ami a mienk? Én pedig kérdelek titeket: mely dolgok azok, amiket magatoknak tartotok? Kitél kapjátok azokat?”²⁹

Kétségtelen, hogyha a protestáns egyházakban ezek az igei tanítások folyamatosan elhangoztak volna, illetve a gyülekezetek ez irányú kötelezettségeiknek eleget tettek volna, akkor ezzel jelentős akadályt képezhetek volna a XIX. századi marxista ideológia elterjedésének. Karl Marx ugyanis helyesen ismerte fel, hogy a kapitalista társadalmi rendben a különböző keresztyén egyházak – akiknek ugyancsak hatalmas birtokaik voltak – hivatalosan mindig a társadalom felső – gazdagságukkal általában visszaélő – rétegei mellett álltak, s támogatásukkal igazolták azok haszonélvőségét, és az abból fakadó gátlástalan gőgöt és agresszivitást.

Sajnos, akkor, a helyi gyülekezetek túlnyomó többségére egyáltalán nem volt jellemző a kiszolgáltatott, kifosztott és olykor valóban embertelen viszonyok közt élő, a napi megélhetéssel küszködő emberekkel való komoly törődés, azok misszionálása, megsegítése, személyükkel és problémájukkal való szolidaritás. Amit az egyházak, gyülekezetek – tisztelet az ettől eltérő próbálkozásoknak! – elmulasztottak, azt megtették a marxisták (és a szociáldemokraták): felhívták a figyelmet a dúsgazdagok visszaéléseire, és síkra szálltak a szegények, kifosztottak mellett, összefogásra sarkalltak azzal az ígérettel, hogy változtathatnak a fennálló rendben, és megvalósíthatják – Isten és az egyházak nélkül – az új társadalmi rendet, ami a testvériségen, egyenlőségen és szabadságon alapszik.

A marxista ideológia időközben ugyan csödbe jutott társadalmi szinten – vért, pusztulást, könnyeket, romokat hagyva maga után –, de mindig emlékezteti majd a keresztyéneket arra, hogy

a Biblia szociális üzeneteit vegyék sokkal komolyabban.

Segítsen bennünket a mi urunk, Jézus, hogy a bibliai parancsok és a történeti példák hű követői lehessünk, engedve azoknak a biblikus motivációknak, amelyeket fentebb olvashattunk, s így dicsőítsük meg Isten nevét egyház-
községeinkben, és ezzel a világban!

Sípos Ete Zoltán / Szeged

*

Jegyzetek: 1. Rm 12,13; Gal 2,10; 6,2; 2. 1Kor 1,26-29; Jak2,1-6; 3. Mt 6,3; 2Kor 8,12; 9,7; 1Tim

6,17-19; Jak 2,2-4; 1Jn 3,16-17; 4. Lk 8,3 (Lk 9,58); ApCsel 2,44-47; 4,34-37; 11,29; 20,35; 24,17; Rm 15,26; 16,1-2; 2Kor 8,2; Fil 4,16; 5. 1Tim 6,17; Jak 1,9-10 (2,6.15-16; 5,4); 6. 2Thesz 5,7-12; 7. 1Tim 6,9-10; 8. Jak 2,2-4; 9. 1Tim 6,6-8; Fil 4,11-14; 10. 2Móz 23,11; 5Móz 8,18; 15,12-14; 15,7; 26,12; 1Krn 29,12; Ruth 2,15; Jób 31,13-23; Zsolt 41,2; 82,3; Péld 11,25; 19,7.17; 21,23; 22,9; 25,21; Pred 5,18; Ézs 3,15; 8,6; 61,8; 32,8; 58,7.10; Ám 5,24; Mik 6,8; 11. Jn 1,12; Gal 3,26-29; 12. 1Sám 2,8; Zsolt 10,14; 35,10; Jer 20,13; 13. ApCsel 4,32-37; 14. Keeble S.: A Szentírás szociális tanításai (Budapest, 1928)

202. o.; 15. Rm 12,4-5; 1Kor 12,13; 12,25-27; 16. Mt 22,36-40; Jn 13,34-35; 17. Mt 19,21; Lk 10,34; 12,33; 14,12; 18. Mt 25,34-46; 19. Hoekema A.: Saved by Grace (Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids/Cambridge, U.K.1994) 230 o.; 20. 2Kor 8,9; 21. Lk 6,38; 22. 2Kor 9,7; 23. Chadwick H.: A korai egyház (Osiris Kiadó, Budapest 1999) 52. o.; 24. Mt5,13-16; 25. im. 203. o.; 26. im. 205. o.; 27. Makay Miklós: Krisztus egyháza és a szociális kérdések (Országos Bethlen Szövetség Kiadása, Budapest, 1947) 35-36. o. 28. In Keeble S.: A Szentírás szociális tanításai (Budapest, 1928) 205. o.; 29. im: 212-213. o.

MIÉRT JÓ NEKÜNK A GAZDASÁGI VÁLSÁG?

(BÉKESSÉG A SZEGÉNYSÉGBEN)

Vajon a gazdasági világválság egyúttal a mi válságunkat is jelenti-e? Válságba kerül-e hitünk? Válságba kerülnek-e kapcsolataink? Úgy gondolom, a szegénység önmagában még nem válság; sok családot és egyéb közösséget láttam, akik szerény körülmények közt is boldogok voltak. A személyes életünket akkor éri el igazán a krízis, amikor az anyagiak szűkössége, a jövedelmünk csökkenése lelki problémákat okoz: félelmet, értetlenséget, tartós rosszkedvet, aggodalmat. Amennyiben nem vagyunk „hithősök” (bevallom, én nem vagyok az), mindez velünk is megeshet. Az alábbiakban a lelki válságkezelésre szeretnék javaslatokat tenni. Azonban mielőtt ennek taglalásába fogunk, hasznos megnézünk, mi az oka a jelenlegi eseményeknek.

Nincs új a nap alatt: bizonyos időközönként újra és újra gazdasági „földrengések” rázzák meg a világot. A mai globális, az egész világot behálózó gazdasági rendszer elsősorban nem termelésre és munkára épül, hanem pénzügyi spekulációkra. Olyan összegek cserélnek gazdát, amelyek mögött nincs valós, megfogható érték. Minél kiterjedtebb egy ilyen rendszer, annál sebezhetőbb. Akár egy luftballon, amit nagyra és feszesre fújtak fel: csak meg kell érinteni egy tűvel és kipukkad. A világgazdaság szíve Washingtonban dobog; itt működik a WTO (Világkereskedelmi Szervezet), az IMF (Nemzetközi Valutaalap) és a World Bank Group (Világbank). E szervezetek „ajánlásai”, sőt utasításai alapján működik a világgazdaság.

A globális kereskedelem alapelve „az áruk és pénzeszközök szabad áramlása”, ez azonban rengeteg fölösleges költséggel jár, amit a bankok finanszíroznak hitelek formájában. A rendszer alapja a kamatos hitelezés. Többnyire mind az állami, mind a magánberuházások hitelből történnek, így hétköznapi életünk dolgai mögött is ott állnak a hitelek. Lassan elmondhatjuk: minden állam minden polgára eladósodott, s minden terméket és szolgáltatást a valós értékének sokszorosáért vásárolunk meg. Ennek egyik következménye, hogy rohamosan nő a szegények és a gazdagok között a különbség. Idén – az Oxfam brit segélyszervezet szerint – az élelmiszerár-emelkedés miatt közel százhuszmillióval emelkedett az éhezők száma a világon, így összesen már csaknem egymilliárd ember nem jut elegendő enni-
valóhoz.

A banki hitelezés lényege a kamat, sőt az uzsorakamat szedése – utóbbi olyan cselekedet, amit Isten törvénye tilt. (Számos helyen, pl.: 2Móz 22,24) Így aztán nyugodtan kimondhatjuk, hogy végső soron az egész világgazdaság a bűnre épül. S ennek megvannak a következményei. Ha a pénzpiacon „kipukkan a lufi”, az egész rendszer összeomlik. A pénzáramlás megtorpan, lassul a hitelezés és a gazdaság keringése, leállnak a beruházások, el kell bocsátani a munkavállalókat, akik nem tudnak foglalkoztatni és törleszteni. Ha visszaesik a fogyasztás, visszaesik a termelés is. Az államok – hogy a hitelezést, vagyis gazdaság motorját újraindítsák – igyekeznek pótolni a bankok hiányát a lakosság adóforintjai-

ból, még inkább elszegényítve a lánc végén állókat. A válság olyan, mint egy lefelé terelő spirál.

Gyorsan hozzátésem: minden krízisből van kiút! Előbb azonban mindig a lelki problémákat kell megoldani.

Fontos tudatosítanunk, hogy a válság a bűn következménye ugyan, de Isten a világ kormányzásában eszközként használja a bűnt is. Kálvin mondta: a bűn nem Isten akaratából van, de nincs is az akaratán kívül. A Biblia meglepően sokat beszél gazdasági válságokról. Hol úgy, mint itéletről (pl.: 5Móz 28,15-18), hol úgy, mint a hit próbájáról (pl.: Ézs 48,10), hol úgy, mint a gondviselés eszközéről (pl.: Csel 7,11-12). Az Újszövetségben a Krisztus visszajövetelét megelőző „nagy nyomorúságnak” (pl.: Mt 24,21) is vannak olyan vonatkozásai, amelyek globális gazdasági válságra utalnak: alapvető élelmiszerek válnak megfizethetetlennek, vagyis hatalmas lesz a szegénység (Jel 6,6), miközben egy szűk réteg dőzsöl és dúskál a javakban – egészen az ítélet napjáig (Jel 18,19).

Vannak és lesznek hívők, akik közeli világvégét jósolnak egy-egy válság kitörésekor. Ez helytelen, hiszen Isten nem kötötte az orrunkra, mikor jön el az ítélet napja. Azonban az szintén helytelen volna, ha nem törődne az idők jeleivel. A mostani válság nem azt jelenti, hogy rövidesen vége a világnak; azonban figyelmeztet, hogy beköszönhet a vég, hamarabb, mint számítanánk rá. Mindenképp ideje átgondolnunk a világ javaihoz való viszonyulásunkat. Hol van a mi szívünk? Melyek a kincseink?

Hogyan reagálunk a rossz gazdasági hírekre?

Aki kétségbeesik, amikor élete munkája kerül veszélybe, akinek összeszorul a szíve, látva, hogy terjed a nyomor, és a vezetők képtelenek úrrá lenni a helyzeten, azt Jézus nem ítéli el ezért. Nem ítél el az aggodalmaskodásunkért, viszont bátorít minket, hogy tegyük félelmeinket, aggodalmainkat az ő kezébe. Higgyük el, hogy a világban zajló folyamatok egyetlen apró részlete sem került el a figyelmét, sőt: semmi sem történhetett akarata nélkül – az ő akarata pedig jó. Meg tudunk-e nyugodni az akaratában, kérve, hogy használjon a válságos időszakban, akarata szerint?

Ha a nyomorultakért, a szegényekért aggódunk, az nagyon helyes. De velük kapcsolatban is jusson eszünkbe két dolog. Az egyik, hogy nemcsak szánakozni, hanem segíteni is van lehetőségünk. A másik: ne gondoljuk, hogy irgalmasabbak vagyunk Istennél! Ő mindig a szegények oldalán van, és van hatalma a javukra fordítani a nyomorúságot. Sokkal jobb helyzetben vannak Isten szemében a nincstelenek, mint azok, akik irgalmatlanok irántuk, vagy kimondottan az ő nyomorúságukból gazdagodtak meg.

Talán gyakran megesik majd a közeljövőben, hogy szükségét látunk. Lehet,

hogy azt tapasztaljuk: nem megy úgy anyagiilag, ahogy szokott. Ez a kétség és a kísértés ideje. Ilyen helyzetben hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy elrontottunk valamit, ezért vonta meg tőlünk Isten az áldását. Amikor így gondolkozunk, a legfontosabbat felejtjük el: azt, hogy Isten eddig is kegyelemből áldott meg minket, nem pedig azért, mert mindent jól csináltunk. Ezután is kegyelemből fog megáldani! „Nem bűneink szerint bánik velünk, és nem vétkeink szerint fizet meg nekünk.” (Zsolt 103,10) Csakugyan előfordul, hogy egy szorosabb helyzettel valamire figyelmeztetni akar az Úr. De akármi legyen is a szorosság oka, annál sokkal fontosabb a célja: ez pedig az Istennel való kapcsolatunk elmélyítése. A válság arra tanít, hogy mélyebben bízzunk az Úrban, hogy éljük át a tőle való teljes függés örömét. Így sokkal nagyobb áldást nyerünk, mintha csupán anyagiakban bővölködnénk.

A nyomorúság Isten népének nem kárára, hanem javára van (Rm 8,28). Az Úr ezáltal növeli hitünket, és végzi megszentelésünket. Várakozni tanít, és elszakítja szívünket mindattól, ami valójában értéktelen. Újra és újra szükségünk van erre, hogy mindinkább betölthessen az igazi kincsben, a Megváltó Krisztusban való gyönyörködés. Bármilyen történések is, az

Úrnak testünkre is, lelkünkre is gondja van. Bízunk rá magunkat, és tapasztalni fogjuk, hogy csodákon keresztül hordoz! Nem válunk koldussá, mindenünk meglesz, amire valóban szükségünk van. A szoros helyzetek, a válságok Jézus ösvényei a szívünkhez. Minél szorosabb egy helyzet, ő annál közelebb jön, és annál közelebb von magához. Ki akarja munkálni bennünk, hogy nyugodt örömmel vallhassuk a prófétával együtt: „Mert a fügefafa nem fog virágozni, a szőlőkben nem lesz gyümölcs, megcsal az olajfa termése, a szántóföldek sem teremnek eleséget, kivész a juh az akolból, és nem lesz ökör az istállóban. De én örvendezni fogok az Úrban, és vigadozom az én szabadító Istenemben!” (Hab 3,17-18).

A válság a megmérettetés ideje. Így lesz látható a világ előtt, hogy kihez tartozunk igazán. Mennyire feltűnő, ha valaki az általános kétségbeesés közepette békességet talál! Így végzi el Isten, hogy a szenvedő világban az ő kegyelmének bizonyítékai és eszközei lehessünk.

S ha a világ bűnét hordozó Báránnyra mutatunk, akkor elmondhatjuk azt is, hogy a gazdasági élet működhet másként. Bölcsében, igazságosabban, méltányosabban: Isten törvénye szerint.

Balavány György / Biatorbágy

A KULTÚRA ÉS GONDOLKODÁS CUNAMIJA

(A KULTURÁLIS SZEGÉNYSÉG)

A természeti katasztrófák pusztításai az egész világot megrázzák; a televíziós adások otthonainkba hozzák a rettenetes látványokat: a fuldokló, menekülő embereket, a síró, kiszolgáltatott gyermekeket – ami után nagy média támogatással megindulnak a segélyszervezetek, gyűjtések...

Szűkebb pátriánkban is megfigyelhettük, hogy – például – a székelyföldi árvíz is cselekvésre, összefogásra, segítségnyújtásra indította az embereket..., hogy azután – talán ugyanazok – megtagadják saját testvéreiket 2005. december 5-én. Ehhez a kettősséghez csakis az identitás, a gondolkodás eltorzulása vezethetett.

Az elmúlt évtizedekben a pusztító erejű szellemi szökőár cunamiként zúdult

az emberek gondolkodására és kulturális életünkre.

*

A szellemi szökőár vizsgálatát az oktatásnál kezdhethetjük. A neoliberais oktatási vezetés diktatúrája az oktatás színvonalának tudatos lezüllesztéséhez, a jól képzett tanárok pálya-elhagyásához, iskola bezárásokhoz, a fejlesztésekhez szükséges támogatások megvonásához, a tanárok tekintélyének lerombolásához vezetett.

A magyar történelmet például nem sikk tanulni – „merjünk kicsik lenni”, és hajbókoljunk az éppen aktuális „nagyok” előtt. Azért, hogy ne ismerjék gyermekeink a példamutató elődeinket, hősie küzdelmeinket, amelyeken – ha nagy véráldozatok árán is –, de átsegített a

történelem ura bennünket. Ma már 1956 – világot megrengető – szabadságharcának emlékét is elintézhetik gumilövedékekkel és brutális verésekkel. A mostani politikai elitnek az sem számít, hogy 1956-ban az egész világ közzéleménye felfigyelt erre a heroikus küzdelemre. Trianonról se tudjon a felnövekvő nemzedék, ne legyen egészséges nemzeti öntudata, mert így lesz manipulálható.

Magyar irodalomból is felesleges dolog memoriterrel terhelni a diákokat – hiszen, miért legyen gazdagabb a szókincsük?! Arany Jánosra sincs már szükség, aki pedig a leggazdagabb nyelvi kifejezési formák birtokosa volt – műfordításai már nem korszerűek. Szépirodalmat olvasni nem szükséges. Ugyan minek is? Hiszen készítették a középiskolásoknak egy zan-

zásított szöveggyűjteményt, amiben a magyar- és világirodalmi remekművek rövid tartalmát elolvashatják. Édes anyanyelvünk elsilányításához a levélírás megszűnése, az sms és az elektronikus levelezés is hozzájárul. Televíziós, rádiós műsorvezetők alapvető nyelvhelyességi hibákat ejtenek, és a közbeszédbe is bekerült a trágárság.

A magyar oktatási rendszer olyan magas színvonalú volt, hogy az 1956-ban 'disszidált' fiatalok mindenütt kiválóan boldogultak magyar diplomáikkal. Később, az enyhülés éveiben sok külföldi diák is tanult egyetemünkön. Most – a magukra valamit adók – tanulni is Amerikába vagy Ausztráliába utaznak...

A reformkor idején Széchenyi István meggyőződéssel vallotta, hogy „kiművelt emberfőkre” van szüksége Magyarországnak, és ő meg is tett mindent a feltételek megteremtéséért. Elég, ha csak a Magyar Tudományos Akadémia létrehozását említjük.

A két világháború közötti időszakban is csodák történtek. A trianoni országcsontkítás után ugyanis özönlöttek a menekültek az anyaországba; lakásokra, munkahelyekre, az élet újra indítására volt szükség, ami mellett Klébersberg Kúnó kultusz-miniszter megszervezte a népiskolai hálózatot, Európa országaiban pedig Magyar Intézeteket alapított. A középiskolai oktatás színvonalát pedig olyan gimnáziumok fémjelezték, mint a Werbőczy, a Baár-Madas, a Fasori, a Bencés, a Piarista, hogy csak néhányat említsünk. Az elmúlt hat esztendőben pedig ennek a nagy múltú magyar iskola-rendszernek a tudatos tönkrététele zajlik.

Színházaink sincsenek jobb helyzetben, ugyanis a legújabb divat szerint kell átírniuk a klasszikusokat. Ezek az ifjú titánok – mivel nehezebb lenne valami újat kitalálniuk – Shakespeare darabjait rövidítik, „stilizálják”. Könnyű feladat elbánni a zseniális íróval, hiszen nem tud harcolni a személyiségi jogaiért. Így aztán botrányba fúló színházi előadások születnek, szenvednek a nézők és a jobb érzésű művészek is. Diákéveim színházi élményeire még ma is emlékszem, hiszen gyönyörűen beszélő színész óriások személyesítették meg a magyar és világirodalom kiemelkedő darabjait. Később is rendszeresen jártam színházba, csak a közelmúltban

adtam fel, mert addigra többször előfordult már, hogy az öncélú obszcenitás, durvaság és színvonalatlanság miatt kijöttem az előadásról.

Vajon, mit látnak gyerekeink és unokáink a mozikban, ahol rendszeres látogatók? Hetek telhetnek el, amíg a tartalmi ismertető alapján kiválaszthatunk egy-egy filmet, de még így is megtörténhet, hogy előadás közben kell kivoncsolnunk csemetéinket a moziból. Mi, sajnos, már többször jártunk így. Horror, thriller, akció filmek, erőszak, agresszivitás, okkultizmus, no meg a deviáns szexuális élet most a trendi. Gyerekeinket folyamatosan okkultizálják varázslással; a bibliai történetek mitologizáló, elferdített megjelenítésével etetik őket. Még hívő-keresztény területre is becsúsíthat az okkultizmus, legjobb példa erre a Narnia-sorozat.

*

Ha hihetünk a statisztikáknak, egy átlag magyar család napi négy órát tölt el a televízió előtt. A gyerekek nagy része üres lakásba érkezik haza az iskolából, első dolga bekapcsolni a televíziót vagy a számítógépet. Érdemes átnézni a műsorújságot, hogy milyen hatásoknak vannak ekkor kitéve! Fiataloknak szóló, ártatlannak nyilvánított sorozatok ifjú szereplői, miközben az állatok jogaiért harcolnak, s igyekeznek egymáson segíteni, sőt, jól tanulnak, teljes természetességgel cserélgetik szeretőiket. Egy másik népszerű sorozatban a legrokonszenvesebb szereplők jó lelkűek, segítőkészek – de homoszexuálisok.

Ma már az esti mesében is csak a fogat mosó maci bizonyul ártatlannak, mert a mesék legtöbbször agresszívek, misztikusak, a szereplők abnormális külsejűek. Több gyermekcsatorna kínálja műsorait, de alig találni köztük olyan mesét, ami elé unokámmal jó szívvel odaülnek.

A felnőttek agymosásáért is verseng a hatalmi ágazattá előlépett média. A politikai műsorokban elhangzó elemzések és kijelentések, a folyamatos hazugságok, csúsztatások olyan ördögi zsenialitással készülnek, hogy a nézők nagy része azonosul velük, és saját véleményeként adja tovább a hallottakat. Nem veszi észre, hogyan szűkül az élettere, gondolkodása, s mint a süllyedő Titanic utasai: halálba táncolja ma-

gát. Nézi a sztárokat, akik hol alkohol, hol kábítószer elvonókúráról érkeznek; a döbbenetesen színvonalatlan és lélekölő valóságshow-kat, gyönyörködik a szegényebb emberek számára elérhetetlen luxus életben... Durva akciófilmek, krimik, thrillerek kínálata mellett jönnökhöz és látnokokhoz fordulhatnak fő műsoridőben is. Normális párkapcsolatokkal, házassággal, családi élettel – a legtöbb ember által nézett csatornák műsorai – nem foglalkoznak.

*

Érdemes a könyvesboltok óriási kínálatait is átnézni. Polcokat töltöttek meg a gyermekeink lelkét, értelmét fertőző könyvek: a varázsló iskolák különböző fokozatai, a boszorkányok és szellemek birodalma... December lévén, apró ajándékokról is gondoskodnak, például patás, szarvacskás ördög figurákról.

A tinédzserek – ritka kivételtől eltekintve – nem olvasnak, ők a számítógépes játékokkal mérgezik magukat. Milyen beteg agy és képzelet indíthat embereket ezeknek az összeállítására, a válogatott kínzások, gyilkosságok, féltelmetes figurák kitalálására? A fiúk háborús, kommandós és akciós játékokkal töltik el idejüket; az nyer, aki a legtöbb ellenséget nyírja ki, a legrafináltabban sújt a legyőzendő figurára. A médiumokban pedig álszent módon elemzik a növekvő gyerekbűnözés, a szülőkkel, tanárokkal, idősekkel szembeni durvaság okait, holott ez egyenes következménye a gyerekekre zúduló szellemi cunaminak.

Az utcán, villamoson, autóbuszon, metróon, óriás plakátok, hirdetések, reklámok vesznek körül bennünket. Vajon átgondoltuk már legalább egyszer azt, hogy mit sugallnak ezek mondanivalójukkal, képi világukkal?

A képzőművészet hanyatlására jellemző, hogy a múzeumok csak akkor képeket több látogatót becsalogatni, ha például a francia és magyar impresszionisták, Van Gogh vagy a reneszánsz alkotásaiból rendeznek kiállítást. A zavaros szellemiségű művészet már Szentendrén is begyűrözött, ahol pár évtizede még kiváló művészek alkottak. A külföldi turistákon kívül gyerekes családok is szívesen sétálnak a város utcáin, közben olyan provokatív látványokban van részük, mint például az

egyik kiállító terem utcai frontján látható férfi nemi szerv, vagy a Malom udvarán rendezett öncélú, minden művészi eleményt nélkülöző performance (megfoghatatlan műfajú előadás – a Szerk.).

Budapestet azért tartották gyönyörű városnak, mert elődeink olyan építészeti remekműveket hagytak ránk, mint a budai várnegyed, a szecessziós Iparművészeti Múzeum, a Bazilika, az Andrassy úti paloták vagy a jáki kápolna, hogy csak néhányat említsünk.

Az elmúlt évtizedek – sajnos – építészeti sem alkotott olyan maradványokat, mint például egy évszázada a Millenium időszeke. A plázák, az üvegalumínium irodaházak lehet, hogy látványosak, sok ember tetszését megnyerik, mégis csak üres ragyogást tükröznek.

*

Bibliát olvasó, hívő emberként vizsgáljuk meg saját felelősségünket is ezeken a területeken! Legfőképpen

azt, hogy érdek-e bennünket gyerekeink, unokáink, népünk, hazánk jelene és jövője? Ha igen, akkor hűségesen imádkozzunk mindezt, és családjában, gyülekezetében, hívja fel ki-ki a figyelmet a szellemi, lelki veszélyekre – komoly figyelemmel kísérve a fentiekben említett problémákat!

Segítsük egymást a tisztán látásban ezzel is!

Zika Klára / Budapest

AZ UTOLSÓ IGEHIRDETÉS

Breslauban (ma: Wrocław, Lengyelország; magyar neve Boroszló volt), ebben a sziléziai városban 1525 óta hatott a reformáció tanítása. Évszázadok óta éltek itt németek.

A II. Világháború végén, 1945 januárjában az orosz hadsereg elérte Sziléziát. Megkezdődött a lakosság tömeges menekülése. A német körzetparancsnok erődtéménnyel nyilvánította a várost. Ez ekkor már a totális háború örökségének számított, hiszen mindenki előtt nyilvánvaló volt, hogy a németek elvesztették a háborút. A német hitvalló egyház lelkeszeinek egy kis csoportja ott maradt a városban. Breslauban tudták, hogy az evangélikus egyház – még, ha számszerűen erősen megcsappant is – jelen van és végzi szolgálatát. Egyházi politikai értelemben ekkor már véget ért a Kirchenkampf, az egyház harca a nemzetiszocializmussal szemben. A sziléziai „német keresztyének” nagy része időben biztonságba került. Kilenc evangélikus lelkész maradhatott tehát a városban. 1945. május 4-én Dr. Joachim Konrad (Breslau, 1903 – Bonn, 1979.) és teológus társai – számolva azzal a veszéllyel, hogy őket, mint akik nem bíznak a győzelemben, agyon is lőhetik – megkeresték a város parancsnokát, Niehoff tábornokot, és kérték, adja fel „Breslau erődtéményét”, amit a vörös hadsereg tűz alatt tart. Május 6-án kapitulált Niehoff. Elképzelhetetlen nyomorúság és sok nehézség következett rájuk az orosz katonai megszállás és az azt követő lengyel kormányzás alatt. Isten ígéjének szolgálói ennek ellenére nagy hűséggel végezték tevékenységüket a

súlyosan szenvedő sziléziai testvéreik között.

A németeket a győztesek kiutasították Sziléziából. Az utolsó német igehirdetés 1946. június 30-án hangzott el Breslauban, nevezetesen a Szent Erzsébet templomban. Az igehirdető Joachim Konrad, a templom ekkori lelkésze volt.

Az igehirdetés alapigéje az 1Móz 12,1.a. verse volt: „Der Herr sprach zu Abram: Gehe aus deinem Vaterlande.” (És mondta az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedről!).

A várostól és a templomtól való búcsúzástól és a számos további igehirdetésbeli aktualizálástól ebben az ismertetésben eltekintünk. A négy egységből álló igehirdetés harmadik egységének egy részét közöljük, tanulságul és meggondolásra.

*

„... A szegény, bűnnel terhelt és szét-típort Németország egy olyan kérdés elé került, amelyet meg kell válaszolnia, teljesen függetlenül legyőzőitől: Milyen szellemi és lelki alapokon gondolja folytatni életét? Eltompult rezignációval akar-e elébe menni teljes bukásnak? Brutális egoizmusban és materializmusban akarja-e felvenni a mindenki elleni, tönkretévő harcot? Csapdába akar-e esni lázas örületben a régi vagy új ideológiáknak és a világboldogító hazugságoknak? Vagy pedig meg akarja-e érteni Isten ítéletét és meglátogatását, és egy olyan új kezdetet venni, ahol csak ez létezik: engedelmeség Isten akaratának, aki egyedül képes bennünket elvezetni az életre vivő úton?

Németország még nem értette meg sorskérdését, nem beszélve arról, hogy világos, döntő választ sem talált. Nem lehet-e most annak értelme, hogy a sziléziaiak a Birodalom (Deutsches Reich) városaiba és falvaiba szét-szóródnak, mint a végsőre és a döntőre eszmélődés követői és apostolai? Ne értsük ezt fennhéjzásnak! Nem arról van szó, hogy mi okosabbak volnánk vagy kegyesebbek, vagy sajátos voltunknak téves fontosságot tulajdonítanánk; hanem mint, akik ezúttal a legkeményebben érintettek, mint akik határvidéki sorsot vállaló emberek, minket hív Isten a munkájába. Mi átmentünk egy, a halálból életre vezető úton (Stirb und Werde), amit nem választottunk magunknak. Isten azonban szólt hozzánk, és ennek a szónak tanúivá szabad és kell lennünk.

Nem arról van szó, hogy újságcikket írjunk, vagy valahogyan a nyilvánosság elé álljunk, költekezéssel és propagandával sem kell foglalkoznunk. Arról van szó, hogy ahová Isten állított, ott keresztyénként éljünk, egzisztenciánkkal tegyünk bizonyosságot arról, ami betölt minket az ő kegyelméből. Így lehetünk a föld sója és a világ világossága, így tudjuk életfeladatunkat népünk számára betölteni, útjelzővé lenni az élet megtartó alapjához. Arra hívtunk el, hogy Jézus Krisztus gyülekezetének élő kövei legyünk. Adja Isten, hogy ebben a feladatban ne valljunk kudarcot, hogy életünkben megálljunk helyünket, hogy el ne fáradjunk és érdektelenné ne váljunk!...”

*

Az ígehirdetés után két nappal a lengyel katonai hatóság lefoglalta a lengyel és német evangélikus templomokat, berendezéseikkel együtt. A kulcsok átadása is azonnal megtörtént. A következő vasárnapon a templomokat már használatba is vették – lengyel katolikus katonai és polgári templom céljára. Ezzel a reformáció 1525 óta fennálló jelképe Breslauban és Sziléziában áldozatául esett a lengyel ellenreformációnak.

Néhány nap múlva a német lakosságot és Konrad lelkészt családjával együtt kiutasították.

(Forrás: Informationsbrief der Bekenntnisbewegung „Kein anderes Evangelium”, Nr. 246., 2008. február, 22-26. o. - fordítás: G. P.)

*

Megjegyzések. A sorsfordító események, megrázkódtatások feldolgozása úgy a közösség (nép, nemzet), mint az egyén feladata. Hogy a fenti ígehirdetési gondolatok megvalósultak-e a német nép életében, kétségesnek tűnik. Bár később a nép – vezetőin keresztül –

szembenézett nemzetiszocialista múltjával, és a maga módján feldolgozta azt. Ebben a folyamatban nem kifejezetten az Ige szerint cselekedtek, hanem inkább polgári tisztességgel. Tönkrement-e a nép? Érezzük, hogy a kapott külső segítség (Marshall-segély) viszonylag gyors talpra állást biztosított nekik. Azt is érzékeljük, hogy ennek a segélynyújtásnak az alapja a nyugati világ szovjetektől való félelme volt. Nem azért kapták tehát, mert a németek megérdemelték volna. Ez a reálpolitika világa volt.

És az egyének? A Sziléziából kiutasítottak komoly szellemi és lelki útravalót kaptak lelkészüktől. Egy részük minden biztonnal szívén viselte a hallott ígét.

Mindig is kérdés, hogyan tud egy nép, nemzet a nehéz helyzetben többnyire egy emberként mozdulni. Mint, amit az 1956-os magyar forradalom napjaiban, mint kegyelmi pillanatot, sokan átéltek. A mi nemzetünk jelenleg nagyon nehéz időköt él. A legjobb megoldás az lenne, ha Isten ígétét komolyan venné a nép, kiemelten annak vezetői is! Illúzió ez?

Imádkozzál, hogy ne az legyen! Emellett tudjuk, az is fontos, hogy megfelelő szakértelmű vezetők, polgári tisztességű népképviselői személyek intézzék a szakmai és adminisztratív ügyeket. Illúzió még ez is? Imádkozzál ezért is! És amennyiben módod van rá, Isten ígéjéhez kötötten vegyél részt a helyi és a tágabb közösség életének megjobbításában! Legyen az népszavazás, demonstráció, kétékezi munka, helyi közösségi (civil) életben részvétel, vagy az igazság melletti kiállás, de mindenek előtt becsületes keresztyén élet. Vizsgálj meg, mi az, amit Neked és csakis Neked kell megtenned! Ami viszont az Isten illetékességi területe, abban kérd őt, hogy cselekedjen!

Könyörüljön rajtunk az Úr! Valójában nincs bennünk semmi, amire hivatkozhatnánk előtte. Alkudozhatunk, mint Ábrahám tette. De talál-e az Úr 30 vagy kevesebb igazat is? Egy igazat egészen biztosan: az ő tulajdon Fiát. Óerte könyörüljön meg népünkön, mi magunkon: rajtad és rajtam!

Göllner Pál / Budapest

AZ EMBERSZELÍDÍTŐ

(JOHANN HINRICH WICHERN – A SZEGÉNYEK GYÁMJA)

A 19. század szabadságharcai jelentősen megváltoztatták az akkori európai társadalmak képét. Új kérdések álltak elő, amelyek gyors megoldást követeltek, új eszmék támadtak a társadalom javítására, fejlődésének irányítására. A protestáns egyházak korábban a nemzeti érdekek és a vallásos értékek legmarkánsabb képviselői voltak, most azonban nem találták szerepüket. Szinte alig emlegették már a szószékeken Luthernak, Kálvinnak és a többi reformátornak a nevét, de feledésbe merültek a reformáció nagy hitvallásai is. A Bibliára mind inkább úgy tekintettek, mint pusztán emberi alkotásra, amit emberi módon kell magyarázni. Nem esett már szó arról, hogy a „teljes Írás Istentől ihletett”, és, hogy magyarázatához a Szentlélek segítsége kell. Ezzel szemben terjedni kezdett a szabadelvűség, mindinkább teret hódított a bibliai racionalizmus, a bibliakritika.

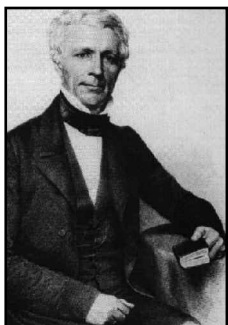
Hosszú szónoklatok, formailag kidolgozott, de tartalmatlan prédikációk hangzottak el a szószékekről. Ily módon a templomok lassan kiürültek, akik pedig lelkileg többre vágytak, a különböző szektáknál találtak menedéket.

Németországra, a reformációt követően, a pietizmus mozgalma volt legnagyobb hatással, amit Philipp Jacob Spener (1635-1705) és August Hermann Francke (1663-1727) neve fémjelzett. Spener volt az, akinek először sikerült a német pietizmus meghatározó gondolatait meggyőzően kifejteni. Szót emelt a lelkészekkel és egyházi vezetőkkel, de a tradicionális vallásos tömegekkel szemben is. Szolgálatát nyomán mind többen jutottak élő hitre. Öt évig a választófejedelem udvari papja volt Drezdában, de távoznia kellett onnan, mert figyelmeztette az uralkodót tisztán életviteléről. Végül Berlinben lett ígehirdető, ahol rendkívül sok áldás fa-

kadt munkája nyomán. Francke, a lipcsei egyetemen dolgozott, ahol barátai-val létrehozott egy bibliatanulmányozó csoportot. Ő, a hitébresztést előtérbe helyező Spenerrel szemben, inkább a Biblia tudományos magyarázására és megértésére fektette a hangsúlyt. Mivel igen sok támadás érte, Halle városába költözött, ahol lelkész lett a város főtemplomában, sőt az egyetemen is tanított. Itt iskolát és árvaházat alapított, amivel azután hatalmas missziói munka indult el.

A pietizmust követően több kisebb ébredési hullám is végigsöpört ebben az országban. Közülük az egyik legnagyobb volt az, amit Friedrich August Tholuck (1799-1877) vezetett. Tholuck Halléban volt teológiai professzor. Rengeteget utazott, így nagy befolyásra tett szert az egész országban. Ő a kálvini vonalat képviselte, megszervezte Kálvin egyes műveinek ismételt kiadá-

sát. Prédikációiban feltűnően sokat foglalkozott a szív állapotával. Tanítványai élénk missziói munkát folytattak, amivel hozzájárultak a mozgalom kiszélesedéséhez.

Ennek a korszaknak egy másik jeles képviselője volt Johann Hinrich Wichernt, akit többen a „belmisszió atyjának” neveznek – hazánkban ezt a megjelölést általában

Szabó Aladárrel kapcsolatosan használják.

Wichern, lutheránus volt, és ő rázta fel a német evangélikus egyház lelkiismeretét. Ezt vallotta: Amelyik egyház nem végez belmissziót, az nem érdemli meg a keresztyén nevet. Felismerte azt is, hogy sok hátrányos helyzetű gyermek és fiatal nem járhat iskolába. Szüleik vagy meghaltak, vagy olyan szegények, hogy nem tudták fizetni a taníttatás költségeit. Számukra árvaházat hozott létre, ahol írni, olvasni tanította őket. Ötven esztendeig végezte ezt a hihetetlenül nehéz munkát. Többségük itt hallott először Jézus Krisztusról. Minden egyes fiatal sorsát szívében viselte; munkatársai „emberszelídítőknek” nevezték, mert nem volt számára reménytelen gyermek.

Nevéhez fűződik az első adventi koszorú készítése is. 1839-ben koszorúformát készített fából, amire tizenkilenc kicsi és négy nagy gyertyát rögzített. December elejétől a gyerekek minden nap meggyújthattak egy kis gyertyát, vasárnaponként pedig egy nagyot. Szentestén a fénykoszorú bevilágította az egész termet. Később már csak adventi vasárnapokon gyújtottak meg egy-egy gyertyát, és ez a szokás maradt fenn mind e mai napig, sőt terjedt el hazánkban is.

Miért volt ilyen fogékony a szegények és az elesettek iránt? A válasz megtalálásához meg kell ismerkednünk gyermekkorával. 1813. év telén Hamburg már kilencedik esztendeje francia megszállás alatt állt. Sokan a szomszédos Dániába menekültek át az elnyomás elől. A menekültek között volt egy ötéves kisfiú is, akit történetesen Johann

Hinrich Wichernnek hívtak. A gyermekkori élmények, a menekülés szomorú emléke minden bizonnyal nagy szerepet játszott abban, hogy Wichern később az egyházi diakónia megalapítója lett. Ehhez párosult az a szomorú tény is, hogy tizenöt éves volt, amikor meghalt édesapja. Így reá hárult a feladat, hogy gondoskodjon édesanyjáról és hat kisebb testvéréről.

Egyébként 1808. április 21-én született Hamburgban, és meglehetősen jó körülmények között nőtt fel, apja jegyzőként dolgozott. Magániskolába járt, majd a Johanneum Gimnáziumba írták. A már említett tragédia miatt tanulmányait megszakította, magánórákat adott, majd segédnevelőként dolgozott egy keresztyén internátusban. Itt találkozott a protestáns ébredési mozgalom képviselőivel, akik anyagilag is támogatták tanulmányai befejezését, és a teológia megkezdését.

Göttingenbe került, majd Berlinben tanult. Miután vizsgáit letette, szülővárosában a munkásgyerekek számára megnyitott vasárnapi iskolának lett a munkatársa. Buzgón tanulmányozta a szegények körülményeit, ahol közvetlen közelről szerzett tapasztalatot a nyomorról. Vizsgálódásáról Hamburg igazi és titkos népélete címmel cikket is írt.

Később az elhanyagolt és nehezen nevelhető gyermekek megmentésére alapított „Vadóházba” került, aminek vezetője lett. Jelmondata volt: „Az ima és a munka elválaszthatatlanul összetartozik.” 1844-től itt nyomtatta ki vezetésű röplapjait, amiben a belmisszióról és a szociális kérdésekről vallott elképzeléseit népszerűsítette. Gyakran bírálta egyházát, mivel az nem törődött igazán a szegényekkel. 1857-ben egyházfőtanácsossá nevezték ki, és megbízták őt a börtönök megreformálásával. Alapítványt hozott létre céljai eléréséhez, ám elképzeléseit nem tudta megvalósítani. Talán túl sok és gyors változást akart bevezetni.

A porosz háború idején (1864 és 1871 között) a katonák ápolására létrehozta a Harcmezei Diakóniát.

Sok csalódás után, 1874-ben, kisebb agyvérzést kapott, és az aktív munkát is abba kellett hagynia. Hosszú szenvedés után 1881. április 7-én hunyt el. Meg-

kezdett munkáját fia, Johannes Wichern (1845–1914) folytatta.

Szellemi-lelki hagyatékából leginkább azt említik, hogy észrevette a szükségét szenvedő embert, nevére nevezte a bajt, majd megpróbálta orvosolni azt. Kiváló tervet dolgozott ki az ún. terapeutikus büntetés-végrehajtásra, azaz a közösségi visszailleszkedés elősegítésére, mégpedig mindezt a bűn felismerésére és megbánására alapozva. Összekötötte a szociális cselekvést és a felebaráti szeretetet. Olyan társadalmat akart, amiben működnek a keresztyén erkölcsi elvek és életmodellek. Emellett fontosnak vélte az állam szociális felelősségét. Fontos célja volt az is, hogy megnyerje az embereket Krisztusnak. Az igehirdetés és lelkigondozás volt missziói koncepciójának két legfontosabb eleme. Szerinte a társadalmat csak az evangélium hatására megváltozott emberek képesek igazán reformálni, minden más felszínesség és önámítás lesz csak.

Egyik méltatója „a cselekvő, mentő szeretet hitvallója”-ként jellemezte, emlékére 1998-tól adják át a Wichern-díjat, amelyet tizenhat németországi és svájci diakóniai szervezet ítél oda. A 2008. évet Németországban Wichern-évvé nyilvánították. Ebből az alkalomból hatalmas ünnepséget rendeztek, ahol megjelentek a legfelsőbb vezetés képviselői, sőt maga, a kancellárasszony is. Ezen az eseményen a Németországi Protestáns Egyház elnöke Wichernt „keresztyén hitű vállalkozó szellemnek” nevezte, aki „a modern diakónia megalapítója volt”, és „akinek hit által vezérelt tevékenysége a 19. század szociális viszonyai között fordulatot hozott a beteggondozás, a gyermeknevelés, a rabgondozás, az árvák, fiatalok bűnözők gondozása és a misszió területén”.

Margit István / Pécel

Irodalom: Birnstein, Uwe: Der Erzieher, Berlin, 2007; Békefy Lajos: „... az egyháznak kell az emberekhez mennie!” (200 éve született a szociális protestantizmus atyja, J. H. Wichern), Evangélikus Élet, 2008. május

“A hit az, ami szerint az emberek cselekszenek az életük idején, nem pedig az, amiről beszélnek a haláluk óráján.” (Ruskin)

A MAGYAROK MÓZESE

Érdekes és méltatlanul elfeledett évfordulót ünnepelhettünk ebben az évben, olyat, ami nem csak a magyar történelemben foglal el fontos helyet, hanem a protestáns egyházakéban is. Kiemelkedő esemény volt ez, hiszen 400 éve (1608-ban) iktatta törvénybe a magyar országgyűlés az I. Bécsi Béke cikkelyeit, ami Bocskai István szabadságharcának lezárását eredményezte.

De egyháztörténetileg miért is fontos ez a rendi gyűlés?

Először is a szabadságharc kirobbanásának egyik kiváltó okára kell rámutatnunk. Magyarországot immár 1526-tól a Habsburg uralkodóház irányította, amelyik bigott katolikusságával arra törekedett, hogy a népet egységesen a pápa hitére kényszerítse. Törekvése azonban komoly ellenállásba ütközött, hiszen az ország lakosságának nagy része áttért a protestáns vallások valamelyikére. Isten pedig nem csak a köznép szívét vette kézbe, hanem az ország nemesei közül is sokan megértették, hogy egyedül a Biblia az, amit életük zsinórmértékeként kell használniuk.

A király minden ilyen irányú szándékát sikerült megakadályozni, hiszen a rendi gyűlések nem szavazták meg azokat az indítványait, amik a protestáns felekezetek betiltását igyekeztek elérni.

1604-ben császári csapatok – Belgiojoso kassai főkapitány vezetése alatt – fegyverrel elfoglalták a kassai dómot, és visszaadták a katolikusoknak. Ezután, Habsburg Rudolf, a rendi gyűlés cikkeit utólag kiegészítette egy 22. törvénycikkkel, ami kimondta, hogy az országgyűléseken nem lehet többé vallási kérdéseket tárgyalni, s megerősítette a katolikus egyház védelmét. Ennek oka az volt, hogy a rendek a kassai eset után (ami már nem az első ilyen akciója volt a császári hadaknak) azonnal óvást nyújtottak be. A rendek tudták is a főkapitánnyal, hogy semmisnek

tekintik az országgyűlés betoldott végzéseit.

Ezt megelőzően a császári politika már hozzákezdett a kincstár feltöltéséhez is. Ennek módja az volt, hogy protestáns főurakat (hamis bizonyítékok alapján) felségárulási perbe fogtak, aminek a vége – a legtöbb esetben – fő és jószágvesztés volt. A perek egyik leghíresebb áldozata az evangélikus nádor, Illésházy István és a korábbi császárpárti erdélyi főúr, Bocskai István volt. Illésházy éppen csak el tudott menekülni Lengyelországba, Bocskait azonban 2 évre prágai fogságra ítélték, ahonnan 1603-ban szabadult.

Szabadulásakor visszatért Erdélybe, ahol immár 6 éve polgárháború dúlt, amelynek során hol a császáriak, hol a román fejedelem dülta a Fejedelemséget. Erdély siralmas állapotban volt, hiszen az előbbieket itt is megtették mindent a re-katolizálásért – annak ellenére, hogy Erdély népe 1568-tól vallásszabadságot élvezett.

Bocskai ekkor levelezésbe kezdett a törökkel – Bethlen Gáboron keresztül – arról, hogy a török segítse őt Erdély élére. Az osztrák császár viszont azt ígérte Bocskainak, hogy visszaadja birtokait. Isten azonban belenyúlt Erdély történetébe, ugyanis Bethlen Gábor elhíresztelte, hogy a császári csapatok elfogták Bocskai egyik levelét.

Bár ebből még nem lett volna felkelés, azonban Giorgio di Basta, Erdély (császári) főkapitánya táborába hívta Bocskait, hogy megbeszéljék egy török elleni támadás részleteit. Az erdélyi főúr azonban azt hitte, hogy az elfogott, törököknek írt levele miatt az ő elfogása a cél, ezért összehívta várkapitányait, és az ellenállás mellett döntött.

Katonai ereje nem lévén, a református hajdúkat fogadta fel, és 1604. október 14-ről 15-re virradó éjjel Álmosd és Diószeg között jelentős katonai vereséget mért Johann Petz 3500 fős seregére. A csatát annak ellenére Bocskai csapatai nyerték, hogy csupán 300 szalontai hajdúval vonult fel. A rajtaütés sikerét azonban segítette az, hogy Bocskai már a csata előtt megállapodott Petz és Belgiojoso hajdúival, akik átáll-

tak hozzá. Az átállt hajdúknak Bocskai megígérte az elmaradt zsold kifizetését, és ismertette velük azokat az okokat és célokat, amikért fegyvert fogott.

A felkelés indoka a magyar történelemben egyedül álló, és nagyon érdekes, ugyanis a Kálvin János által megfogalmazott zsarnok ölés jogát tette felkelésének alaptézisévé. Ez a tétel azt mondja ki, hogy minden ember köteles engedelmességni az ország vezetőinek, ám, amikor a király Isten törvényével szemben cselekszik, akkor (a nép vezetőjeként) joga és kötelessége az istentelen vezetőt eltávolítani a hatalomból, nehogy az egész országot magával rántsza a romlásba. Úgy, ahogyan Kálvin az Institutióban írja: (a zsarnoktól való szabadulásban) "...mutatkozik azután meg (Isten) csodálatos jósága is, hatalma is, gondviselése is! Mert olykor az Ő szolgálói közül támaszt valakit a nyilvánvaló megtorlásra, és megbízza azzal, hogy bosszulja meg a bűnös uralmat és szabadítsa meg az igazságtalanul elnyomott népet szánandó nyomorúságából; ... Így szerzett szabadulást az Úr a fáraó zsarnoksága alól Izrael népének Mózes által, ... Így törte össze és aláta meg az egyiptomiak fennhéjzását az asszírok által, Tirus dolyfősségét az egyiptomiak által, Júda és Izrael királyainak hálátlanságát a babiloniak által. ... A valóság ... az, hogy általuk mindenképpen az Úr vitte végbe a maga igazságos művét, amikor felfuvalkodott királyok vérengző kormányalcáját összetörte ... és Hallják meg ezt a fejedelmek és rettegjenek."

Bocskai ezt a tantételt nagyon jól ismerte, és – mint később arról testamentumában is bizonyosságot ad – ebből értette meg azt, hogy Isten neki adta azt a lehetőséget, hogy a magyarok Mózese lehet.

A felkelés elsődleges célja pedig az volt, hogy mind Erdélyben, mind a Királyi Magyarországon iktassák törvénybe, állítsák vissza a szabad vallásgyakorlást úgy, ahogyan azt az 1568-as tordai országgyűlés Erdélyben már korábban is garantálta.

Ennek a törvénynek két sajátossága volt. Az egyik a szabad vallásgyakorlást személyhez kötötten biztosította, vagyis

a jobbágyság nem volt kötelező földesura vallását követni (érvénytelenítette a „Cuius regio, eius religio” – Akié a föld, azé a vallás-elve), hasonlóan a Német Birodalom gyakorlatához. A törvény másik sajátossága az, hogy Erdélyben csak a négy bevett vallás (recepta religio: római, református, evangélikus, unitárius) közül lehetett választani. A törvény biztosította a szabad templom-építést és lelkészválasztást is, miközben a lelkészeket felmentette a jobbágyság alól, egyúttal kollektív nemességet adott nekik – és mindezt a román papoknak is.

A győztes csata után Bocskai a felkeléshez támogatókat keresett. A megnyerni kívánt főurak nagy része protestáns volt, olyanok, akiket már perbe fogott a császári udvar, vagy birtokaik miatt voltak veszélyben. Sikerült megnyernie (és hazahívnia) az evangélikus Illésházy Istvánt, de támogatta őt Homonnai Drugeth Bálint, Báthory Gábor, Rhédey Ferenc, Rákóczi Zsigmond és ecsedi Báthory István. Közben igyekezett katonai erejét is növelni, ezért mind a városokat, mind a hajdúkat megpróbálta maga mellé állítani. A hajdúk két legnagyobb kapitánya, Némethy Balázs és Lippay Balázs hitet is tett Bocskai mellett.

Érdekes, hogy a hajdúk is ismerték a reformáció fontosabb tételeit, hiszen hitlevelükben magukat is olyan hadaknak nevezték, amik a tiszta keresztyén vallás megvédésére fogtak fegyvert az Isten egyházát gyalázó király ellen.

Bocskai november 12-én bevonult Kassára, abba a városba, amelyik néhány héttel korábban bezárta kapuit Felső-Magyarország főkapitánya, G. di Basta előtt, akinek ezért Eperjesig kellett visszavonulnia.

November 17-én azonban a hajdúk felesleges csatát vállaltak Edelény mellett, amit a sokszoros túlerőben lévő Basta meg is nyert, sőt Némethy Balázs hajdúkapitányt is elfogták.

Bocskainak azonban újabb segítsége érkezett a török szultán személyében, hiszen követe november 20-án átadta Bocskai Istvánnak a buzogányt és a kaftánt. Ez a két ajándéktárgy azt jelentette, hogy a szultán őt tekinti Erdély fejedelmének, így Bocskai már nem csak lázadó magyar úr volt, hanem fejedelem – bár a szultáni ajánlást még az erdélyi rendi gyűlésnek is el kellett fogadnia.

Közben Basta tábornok Osgyánnál újabb vereséget mért Bocskai seregére, majd december 3-án Kassát is ostrom alá vette. A felvidék fővárosát nem tudta ugyan bevenni, de a felkelést így is végveszély fenyegette.

1605-ben azonban ismét Bocskai hadai vették át a kezdeményezést, és Rhédey Ferenc, valamint Homonnai csapatai az egész felvidéket meghódították, Bocskai pedig Erdélybe indult, hogy maga mellé állítsa annak lakosságát, köztük a nemességét is.

Azért volt ez különösen nehéz feladat, mert Bocskai Istvánt korábról, mint császárpárti főurat ismerték a Tünderkertben. Különös népszerűtlenségét több véres tettével szerezte. Ezért csak egy részgyűlés választotta őt fejedelemmé a nyáradszeredai református templomban. De már ez is jelentős siker volt, hiszen olyan támogatói bázissal erősödött meg a felkelés, ami a későbbi katonai sikerek kulcsának bizonyult.

Közben a királyi országrészben tovább folytatódott a hajdúk előretörése, és már a Dunántúl is Erdély új fejedelmének kezébe került; sőt magyar csapatok jelentek meg Alsó-Ausztriában is. Bocskai azonban visszarendelte őket Bécs alá, mert szövetségre akart lépni az ottani elnyomott protestáns rendekkel.

Két hónappal az erdélyi fejedelmi cím elnyerése után, 1605. április 4-én a magyar rendek is fejedelemmé választották, ezzel Bocskai komoly ellenfelévé vált a császárnak. De azelőtt elzárkózott, hogy magyar királynak is megválasszák, amint azt a hajdúk javasolták volna.

1605 őszén a fejedelemre két fontos találkozó várt. Az egyik az erdélyi, medgyesi rendi gyűlés volt, amelyik szeptember 14-én immár teljes létszámmal választotta meg őt Erdély fejedelmének. A gubernátor (kormányzó) pedig Rákóczi Zsigmond lett.

A másik találkozó november 11-én Rákosmezőn volt, ahol Lalla Mehmed török nagyvezír fogadta Bocskait, hogy a bécsi császárral szemben hivatalosan is szövetségre lépjen vele. A találkozótól tartottak a magyar főurak, hiszen még élénken élt emlékezetükben az 1541. évi történet, amikor egy hasonló találkozó után Török Bálint és társai rabláncra jöhettek csak ki a szultáni

sátorból. Ezért az indulás előtt mindannyian végrendelkeztek, majd – útban a török tábor felé – egy közös istentisztelet után keltek csak át a Dunán.

Isten azonban megőrizte őket a fogástól, sőt annak sem lett komoly következménye, hogy Bocskai csak ajándékként, nem pedig királyi jelvényként fogadta el a szultán által küldött koronát. Ezt viszont örömmel tette, mert már tavasz óta folyt a tárgyalás a császárral, így Bocskai politikai eszközként tudta felhasználni a koronát – mintegy „Demoklész kardjaként”.

Közben a hadjárat folytatódott, mert a császár nem fogadta el a békefeltételeket, amik között az első a vallás szabad gyakorlása volt. A béketárgyalással is foglalkozó korponai országgyűlés viszont hozott egy fontos határozatot, és december 12-én Bocskai kiadta az úgynevezett nagy hajdúszabadság levelet, amiben 9254 hajdúcsaládot telepített le saját birtokán. Ebben a levélben adott nekik kollektív nemességet, illetve a hajdú csapatokat a mindenkori fejedelem hadseregévé nevezte ki.

Ezzel a tétellel Bocskai egyrészt lecsillapította a folyton lázongó hajdúkat, másrészt a letelepítéssel a Hajdúság és Partium területén a hajdúk olyan református tömböt alkotnak, ami mind a mai napig meghatározó jelentőségű. Hiszen a hajdúk már a letelepítés előtt is mindig készek voltak fegyvert ragadni akkor, ha a királyi önkény a vallásukban korlátozta őket. Érdekes tény az is, hogy az amúgy viszonylag egyszerű hajdú emberek mindig tudós lelkészeket választottak. Ezt bizonyítja például az is, hogy Bocskai lelkésze később, az ellenreformáció alatt, Pázmány Péterrel folytatott komoly és hosszú hitvitát.

Az 1606-os év legfontosabb eseménye az volt, hogy június 23-án – hosszú tárgyalás után – végül is megkötötték az I. Bécsi Békét, ami több fontos dolgot is rögzített, közöttük a protestánsok számára a szabad vallásgyakorlást. Ez azonban akkor még a falvak és mezővárosok lakóira nem vonatkozott.

A belpolitikai nehézségek miatt csak a szabadságharc után, 1608-ban tartották meg a rendi gyűlést, ami azután törvénybe is iktatta a békét – amivel már a falvak és mezővárosok lakosaira

is kiterjesztették a szabad vallásgyakorlás lehetőségét.

A Béke helyreállította Magyarországot és a császár kapcsolatát is, azaz érvényt szerzett a rendi jogoknak. Már nem volt érvényben a törvénycikkely, ami tiltotta a vallási kérdések tárgyalását a rendi gyűlésen.

Nevezett Béke rendelkezett az országot 1591-óta dúló 15 éves háború lezárásáról is, amit – Bocskai közvetítésével – 1606. november 11-én alá is írt a szultán és a császár képviselője (Zsitvatoroki Béke).

Isten azonban nem engedte meg, hogy Bocskai István sokáig élvezze a kiharcolt békét, hiszen 1606. december 29-én magához hívta a fejedelmet.

Érdekes és tanulságos olvasmány Bocskai Testámentomi Rendelése. Kiténik belőle az a határozott meggyőződés, ahogyan bizonyosságot tesz hitéről, hálát adva azért, hogy Isten őt erre a feladatra rendelte. Magát Mózeshez, Dávidhoz és Jeftehez hasonlítja, mint

olyanokhoz, akik nem népük vezetőjeként indultak, végül azonban mégis ők mentették meg Isten népét.

Valóban érdekes és találó hasonlatok ezek, hiszen, ha Bocskai István életéből kimarad az utolsó két év eseménysora, akkor ma úgy emlékeznénk rá, mint, aki Erdélyt a császár kezébe juttatta, és ezzel soha nem látott nyomort szabadított a Tündérkertre. De, mivel Isten másra választotta ki őt, ezért ma úgy emlékezhetünk rá, mint arra az egyik utolsó magyar vezetőre, aki sikeres felkelés élén állhatott. Ezért áll szobra ma a magyarság Pantheonjában, a Hősök terén, és méltán a genfi Reformáció parkban is.

Ami azonban számunkra ennél is fontosabb, hogy Bocskai Istvánra úgy is tekinthetünk, mint olyan emberre, aki Isten szavát megértve, tétovázás nélkül végezte feladatát. Bocskai ezzel nem csak Magyarországot juttatta előbbre, hanem a magyarországi reformáció ügyét is támogatta.

Zila Gábor / Hajdúböszörmény

LUKÁTSI VILMA: CSORDULTIG

Hamisan kong a félig telt edény:
csordultig kell lenni valamivel!

Ő figyel,
és mindent tud rólam.

Nem érdeklő a szólam,
amit én mondok
magamról – másnak,

szemei átlátanak
minden mesterkedésen.

De megtölti üres edényem
Szentsége tiszta olajával
csordultig.

Engem – önmagával!

S mire észreveszem: lángol már
a nemrég kialudt oltár!

Ha Ön rendelkezik internetes kapcsolattal, és a www.bibliaszov.hu honlapot felkeresi, akkor a Biblia Szövetség heti üzenetét („egyperces”) olvashatja. Heti rendszerességgel – hétfőn hajnalban frissítve, BSZ tagok írják –, aktuális gondolatokkal, vagy jelenleg a Galata levél rövid részletének értelmezésével.

NYISSON ABLAKOT A BSZ FELÉ!

Íme, ízelítőként az egyik egyperces:

* * *

Ami az örökségből kizár: széthúzás

– gondolatok a Galata 5-höz –

Lőrincz István / Marosvásárhely

A széthúzás különösen fájdalmas teher mind a magyarok között, mind pedig Isten népének életében.

Nagy írónk, Móricz Zsigmond állítólagos mondása, hogy a magyar ember két esetben tud egy akaraton lenni: amikor kártyázik, mert akkor mindenki nyerni akar, valamint, amikor kifelé megy a templomból, mert akkor mindenki első akar lenni. Fájdalmasan tapasztaljuk, hogy más népek legalább veszély esetén összefognak, összetartanak, mi pedig még ilyenkor is széthúzunk; ennek következménye lett Mohács, Trianon és még sok más, ehhez hasonló esemény.

Különösképpen fájdalmas az, amikor Isten gyermekei között tapasztalható széthúzás, meghasonlás, pártoskodás. Milyen szívmenetűt azt olvasni az első gyülekezetről, hogy szívük-lelkük egy volt, egyként tudtak kitartani az imádkozásban, a könyörgésben, az apostolok tudományában és a kenyér megtörésében. Hol vannak ma már ezek a szép idők? – tesszük fel fájdalmasan a kérdést. Miért nem marad-

hatott ez meg a keresztyén egyházban a történelem folyamán? Olyan kérdés ez, amire nem könnyű választ adni.

Kétségtelenül voltak olyan helyzetek, amikor nem lehetett együtt maradni, mert az evangélium középpontja, a kereszti üzenete került veszélybe, gondoljunk csak a reformációt megelőző időkre. Ilyen pillanatokra érvényes volt az, amit Pál apostol is írt, hogy szükségesek a szakadások. De – sajnos – nagyon sokszor volt olyan estben is széthúzás, amikor nem lényegbevágó kérdésekről vitáztak, amikor „a bolha orrán keresgéltek a pattanást”.

Sajnos, a legnagyobbak is elbuktak, gondoljunk itt Pál apostol és Barnabás sajnálatos szakítására második térítői útjuk elején. Hiszen nagyon is mellékes dologról vitakoztak, egy emberi gyarlóság különböző módon való megítéléséről, ami miatt nem lett volna szabad szakadniuk. Békességre és egységre kellett volna jutniuk. De ez az elvárás érvényes a többi, ezernyi, ehhez hasonló helyzetre is, amin Isten népe átment.

Egy német közmondás azt tartja, hogy Isten még a mi görbe vonalainkon át is egyenesen tud írni. Ez azt jelenti, hogy még az ilyen sajnálatos szakadásokat is beépíti tervébe, aminek eredménye az lesz, hogy nem egy, hanem két csapat indult el a második missziói útra.

Isten olyan kegyelmes, hogy az egyházakat, s ezzel népét még ebben a széthúzó, szétszakadozott állapotában is meg tudja áldani. Ez a tény persze nem menti az emberi gyarlóságot, de magasztalja az Isten érthetetlen kegyelmét.

Én úgy gondolom, hogy ma mindenekelőtt aláztatra és szeretetre van szükségünk ahhoz, hogy egységünket megőrizzük. Ennek a két isteni ajándéknak gyakorlása gyógyítaná meg a széthúzásaink ütötte sebeket; ez tudna „összehúzni” bennünket.

PECNYÍK PÁL: ÉNEK

(Dallam: Isten szívében megpihenve...)

Jézus Krisztus mindnyájunkat
hív magához: jöjjetek!
Váltságdíjat réges-régen
megfizettem értetek!
Igéjével fegyverez fel,
aztán szétküld: menjetek!
Járjatok be falut, várost!
Lelkem szolgál bennetek.

Vigyétek a nagy örömhírt,
a bűn rabja mind szabad!
Bilincsei ott hevernek,
véres keresztfám alatt.
Ne féljete! Ha rabtartó
pattogatja ostorát,
nem árthat már, legyőztem őt,
nézzétek a Golgotát!

Véren váltott gyermekeim,
letettem az életem
értetek a keresztfára,
szolgáljátok énnekem!
S aki – bűneit megbánva –
elindul majd énfelém,
arcom fénye sugározhat
nékem szentelt életén!

A Biblia Szövetség 2009-ben lesz
húsz éves, amire Pécelen közös
hálaadással szeretnénk majd
szeptember 5-én megemlékezni.

A programok szervezésén már
dolgozunk, és hálásan fogadunk tag-
jainktól, szimpatizáns testvéreinktől
használható ötleteket, javaslatokat;
a szervezési és rendezési feladatok
ellátásához pedig előzetes
jelentkezéseket. Olvasóinkat
az előkészületekről folyamatosan
tájékoztatjuk majd. Kérjük, már most
imádkozzanak a rendezvényért!

A folyóirathoz mellékeljük a Biblia
Szövetség befizetési utalványát,
amin adományokkal támogathatják a
Szövetség célkitűzéseit.

Az adományokról adóvisszaigény-
lésre jogosító igazolást állítunk ki.
Egyéni előfizetőinknek mellékeljük
az Ébredés Alapítvány utalványát is,
amivel az újságot a következő évre
rendelhetik meg.

A búza bizonyágtétele

Egy multimilliomos vállalkozó sajtótá-
jékoztatót tartott, amikor az interjú végén a
kíváncsi újságírók feltettek egy kérdést:

– Miért hiszi, hogy van Isten?

– Nézzék, nekem számtalan üzemem
van. Az egyikben autókat, a másikban
húsdarálót, és sok egyebet gyártunk. Egy
autó 140-150 ezer alkatrészből áll, de
előbb 24 mérnököm tervezget, majd
anyagpróbákat végzünk, és csak azután
jöhet a gyártás. No de, vegyük csak a hús-
darálót! Mindössze 9 alkatrészből áll, és
17 mozdulattal lehet összeszerelni a
futószalagon, mégis, egy-egy munkásnak
több napon át kell gyakorolnia ennek
módját. Ha nekem ezek után azt állítja
valaki, hogy a több milliárdszor bonyo-
lultabb világegyetem megalkotásához
nem kellett a Teremtő, az nem normális.

– Rendben van, de mivel tudná ön
kézzelfoghatóan bizonyítani a Teremtő
létezését?

A gyáros észrevette a gúnyos felhan-
got, és diktálni kezdett a titkárőjének:

„Pályázat. Építész mérnököt keresek, aki
megtervez, majd kivitelez egy toronyépü-
letet az általam felvázolt méreteken és
minőségben. Alapméret: kör alakú, átmé-
rője 4 méter. Magassága ennek legalább
200-szorosa, azaz 800 méter. (Természe-
sen, bímia kell a toronynak az elemi erők
okozta bármilyen erős kilengést.) A fal
vastagsága alaptól a felső szintig max.
25 cm lehet. Ebbe bele kell szerelni a víz,
gáz, csatorna, felvonó és minden egyéb
kiszolgáló rendszer csöveit, vezetékkeit. A
torony belsejében nem lehet semmi. Kívül-
belül teljesen simára, egyenletes felületűre
kell készíteni, merevítés, kitámasztás nem
lehet rajta. Ennek ellenére a torony tetejére
legyen ráépítve egy önállóan működő,
komplett vegyi üzem, ami emberi fogyasz-
tásra tápszereket állít elő. Siker esetén a
honorárium összegét bármilyen magas
összegben a mérnök szabhatja meg.“

Elvette a papírt a titkárőjétől, és aláír-
va átnyújtotta az újságírónak.

– Tessék, itt a válaszom! Benne a bi-
zonyíték.

– Nem értjük, hogy mi akar ez lenni.

– Majd később megértik. Egyelőre kö-
zöljék a lapjukban feltűnő helyen! Ha
akad rá jelentkező, újra találkozzunk, és
folytatjuk a sajtóértekezletet.

A nagy érdeklődést kiváltó eseményre
jó néhány neves építész mérnök és még a
korábbiaknál is több újságíró jött el.

– Talán el is kezdhettük, szólt ironi-
kusan a házigazda. Kérem az első jelent-
kezőt, tegye meg ajánlatát, ismeresse
elképzeléseit! Csak konkrét megoldást,
kivitelezhető terveket fogadok el.

Néhány percnyi vita után a szakma leg-
ismertebb építész dühösen megjegyezte:

– Rendben van, én már kiestem a ver-
senyből, de szeretném látni azt az em-
bert, aki ezt megtervezi! Ezt egyszerűen
lehetetlen megépíteni.

A gyáros megkérdezte:

– Nos, van még jelentkező? Ha nincs,
akkor kérem figyeljenek jól, bemutatom
az eredetit!

A titkárő átnyújtott neki egy hosszú,
cső alakú papírtekercset. Kibontotta az
egyik végénél, és óvatosan kihúzott belőle
egy ép búzaszálat, szép, tömör aranyka-
lással. Azután így szólt a jelenlevőkhez:

– Igazuk van uraim, ez a feladat az em-
ber számára valóban lehetetlen! De Terem-
tőnk mindenható, és csodálatos alkotáso-
kat hozott létre, mint ez is, nézzék csak!
Mérjék le, itt vannak hozzá a műszerek.
Figyeljenek kérem, kör alakú a szára, át-
mérője pontosan 4 mm, magassága ennek
éppen 200-szorosa, azaz 800 mm! Falvas-
tagsága mindenütt 0,25 mm. Kívül sima,
belül üres, az összes táp- és kiszolgáló
csatorna ebben a vékony falban fut, no és
ez a csodálatos miniatűr vegyi üzem, a ka-
lász, itt a tetején önállóan működik. És
tudják hogyan? Napenergiával. Rádásul a
Napot is Isten teremtette. Értik az össze-
függéseket? Ez a kis vegyi labor 8-9 féle
tápanyagot, vitamint állít elő vízből és a
talajból felszívott ásványi anyagokból,
napenergiával. Ezalatt szelek és viharok té-
pik, kényükre hajlítgatják, akár a földig is,
de a búzaszálak ezt is kibírják. Nos, uraim,
az itt látható remekmű és a mi kontárko-
dásaink közötti különbség egyértelműen
bizonyítja a Teremtő létezését, és határtal-
lan, számunkra szinte felfoghatatlan képes-
ségeit. Köszönöm hogy eljöttek meg-
szemlélni Isten teremtő erejének egyik
kézzelfogható bizonyítékát. Ha körül-
néznek, ha tükörbe néznek, mindenütt az ő
alkotásait látják. Ha pedig teremtet, műveket
alkot, akkor létezik is.

(Tóth László Tibor –
elektronikus körlevélben érkezett)

EMLÉKEZZ MEG AZ ÚTRÓL!

„...emlékezzél meg az egész útról, a melyen hordozott téged az Úr, a te Istened!” (5Móz 8,2)

„Hosszú idő múlva aztán megjött ezeknek a szolgáltnak az ura, és számadást tartott velük.” (Mt 25,19)

*

Mindkét bibliai szakaszban számadásról van szó. Isten kegyelme, hogy időnként maga elé állít, és elszámoltat bennünket.

Az adventi, karácsonyi, szilveszteri ünnepkörben több alkalom is kínálkozik arra, hogy az úrvacsorára készülve, számadást tehesünk. Ennek most csak egy fontos, keresztyén gyakorlatunkban mellőzött mozzanatára szeretném ráirányítani a figyelmet.

AHOL GYAKRAN MEGÁLLUNK ÉS NEM LÉPÜNK TOVÁBB

Naponkénti csendességünkben, de különösen az úrvacsorára készüléskor, az intések és biztatások a minél alaposabb és részletesebb, tételes bűnbánathoz használjuk csak. Például, amikor az 51. bűnbánó Zsoltárt, vagy Pál apostol valamelyik bűnlistáját (lásd: Gal 5,19-21!) olvassuk, és annak tükrében vizsgáljuk meg magunkat. Hasonlóan szoktuk értelmezni az úrvacsora szereztetési ígéjéből is az 1Kor 11,28-29 verseket (Károli fordítás): „Próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból, mert a ki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úrnak testét.”

A „nem becsüli meg az Úrnak testét” szövegrész az új Biblia fordításban így olvasható: „mert, aki anélkül eszik és iszik, hogy megkülönböztetné az Úr testét más eledeltől”. Az utóbbi jobban közelíti az eredeti jelentést.

Fontos, hogy figyeljünk erre a különbségre, hiszen itt kapcsolódhatunk Jézusnak a királyi menyegző (Mt 22,10-12) példázatában felismerhető tanításához: „Bemenvén pedig a király, hogy megtekintse a vendégeket, látott ott egy embert, akinek nem volt menyegzői ruhája. És mondta néki: Barátom, mi módon jöttél ide, holott nincsen menyegzői ruhád? Az pedig hallgatott.”

Mivel a példázatbeli királyi menyegzőnek előképe az úrvacsora, ezért érdemes összevetnünk a két bibliai szövegrészt.

A példázat szerint nem az eszik és iszik méltatlanul, akinek esetleg hiányos a bűnlajstroma, valamit kifelejtett belőle, hanem az, aki nem hálatelt szívvel, és szent megrendüléssel ült le Jézus Krisztus asztalához. Vagy az, aki azt képzelte, hogy bármit is tett vagy tehet azért, hogy Isten háza népéhez tartozzon.

Mivel a vendégséget ő készítette, a hívogató szolgálakat ő küldte hozzád is, ő adta számodra a fehér ruhát, így semmit sem tehetsz azért, hogy méltónak találjass a királyi menyegzőre.

A király egyik vendégétől sem kérte, hogy sorolja fel alkalmatlan, levetendő ruhadarabjait, hanem azt, hogy mindeztől öltözzön át. Ezért a helyszín és a felkínált ruhák szent tisztaságából szembesülnie kellett minden vendégnek azzal, hogy saját ruháiban teljességgel méltatlan arra, hogy a király asztalához üljön.

A hazatérő tékozló fiút is csak eddig engedte beszélni atyja: „...nem vagyok méltó, hogy fiadnak neveztessem” – és már hozatta is számára a legszebb ruhát, hogy alkalmassá tegye őt az ünnepi lakomára.

SZÁMADÁS

Az úrvacsorai szereztetési ige és a menyegzői példázat összevetése után térjünk vissza a bevezető idézetekhez!

Amikor a választott nép elérkezett az ígéret földjének határához, akkor Mózes közvetítésével ezt üzent nekik Isten: „...emlékezzél meg az egész útról, a melyen hordozott téged az Úr!”

A talentumokról szóló példázatbeli úr pedig azokkal tartatott számadást, akikre előtte kincseit bízta.

Először is megállapíthatjuk, hogy ezek a számadások Isten népére vonatkoztak (és vonatkoznak jelenleg is), azokra, akik már felöltötték az Atyától kapott tiszta ruhát. Ha valaki meglegedett a saját ruháival, akkor őt nem számadásra, hanem átöltözésre hívja az Úr.

Egy-egy ilyen számadásban Mennyei Atyánk szembesíteni akar azzal, hogy – vedd számba, mi mindent kaptál tőle, – milyen alkalmakat készített számodra, – milyen anyagi, szellemi javakat bízott rád, – és adj róla számot, hogy mire használtad mindezeket!

Mielőtt azonban még az rögzülne bárki gondolatában, hogy arról akarnék győzködni, hogy nincs szükség bűnvallásra és bűnbánatra, ...

SZEMLÉLETBELI VÁLTOZÁST JAVASLOK!

Az úrvacsorai készülődésünkben – de általában csendességünkben is – ne magunk és bűneink körül forogjunk, hiszen ehhez a tevékenységhez a Sátán, a Vádoló (Jel 12,10) – aki szüntelenül vádol bennünket „éjjel és nappal a mi Istenünk előtt” – különösen is segítségünkre siet.

Isten viszont arra irányítja a figyelmünket, amit ő adott!

ÍGY GONDOLD TEHÁT ÁT AZ ELMÚLT HETEKET, AZ ÉVET, EGÉSZ ÉLETEDET!
– Emlékezz meg eddigi életutadról!
– Köszönd meg minden ajándékát!
– Hálás örömmel számolj be neki arról, ha a tőle kapott talentumok gyarapodtak az elmúlt időben!
– Adj hálát azokért, akik tőled hallgatták az evangéliumot!
– Köszönd meg a gazdag lelki táplálékot!

És ekkor van helye a bűnbánatnak és bocsánatkérésnek is:

– Készített alkalmat bizonyágtételre, de hallgattál.
– Másoknak szánt pénzt bízott rád, de magadra költötted.
– Békesség-szerzőnek küldött, és közben te okoztad a békétlenséget.
– Jó könyveket, gyülekezeti alkalmakat készített, és nem éltél vele.

Azt kívánom, hogy így legyen áldott az úrvacsorára készüléskor: átgondolva a mögöttünk lévő évet, sőt népünk elmúlt évezredét! Vegyük tehát sorba, hogy mi mindent készített Mennyei Atyánk, és adjunk róla számot, hogy mivé lett az a kezünkön!

dr. Viczián Miklós / Budapest

A BIBLIA SZÖVETSÉG TANÁCSA az esztendő utolsó ülését tartotta 2008. november 29-én a Szövetség péceli székházában.

A kezdő áhítat (Sípos Ete Zoltán – az isteni ígéret bekövetkezésnek örömhírével biztolt; 1Kor 18, 41-46) után imaközösséggel kérték a résztvevők áldást munkájukra. Majd a napirend elfogadásával a Tanács

- titkári beszámolót hallgatott meg az elmúlt negyedév eseményeiről, a Szövetség gazdálkodásáról,
- tájékozódott (a bibliaiskola igazgatójától) a bibliaiskolai oktatás eseményeiről, különösen is a budapesti bibliaiskola eddigi tanfolyamairól, a 2009. évi oktatási tervről,
- egyhangúan határozott a Biblia Szövetség tulajdonában lévő 93 db Gót ingatlanbefektetési részvény 1100,- Ft-os áron történő értékesítéséről,
- ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a beterjesztett javaslatot; miszerint, a BSZ jövőbeni anyagi lehetősége szerint 1 millió forinttal támogatja az Ébredés Alapítvány kiadói tevékenységét, különös tekintettel a 2009. évre tervezett jubileumi esemény kiadványaira,
- az új jogszabályi követelmény szerint egyhangú határozattal döntött a Biblia Szövetség székházában lévő szálláshely elnevezéséről, és annak hatósági nyilván tartásba vételéről,
- tárgyalta, majd elfogadta a Szövetség 2009. évi, központi szervezésű programját, elrendelve annak közzétételét a folyóiratban,
- végül tagfelvételi kérelmekről határozott.

A tanácsülés az elnök imádságával fejeződött be, az ülést a főtákar vezette. (Jelen voltak: Kéri Tamás, dr. Makrai Tibor elnök, Margit István, dr. Mikolicz Gyula titkár, Pintér Elemér, Sípos Ete Álmos főtákar, Sípos Ete Zoltán, Szabó István, Varga Róbert, dr. Viczián Miklós alelnök, Weber István, Zila Péter tanácsstagokként; Ágoston Géza, Szabó László póttagokként, Mórén Tamás a Felügyelő bizottság elnökeként, Sípos Alpár Szabolcs bibliaiskolai igazgatóként.)

*

JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁS MIATT a Biblia Szövetség péceli székházában berendezett, eddig diákotthonként besorolt épületrészt a Tanács határozattal minősítette. Elnevezése: „Biblia Szövetség Konferencia Központja – Átmeneti tartózkodást biztosító szálláshely” A minősítésnek megfelelően új házirendet készít a Szövetség, és a működés új szabályozásán is dolgoznak. A szálláshelyet igénybe vevő vendégeinket a változás lényegesen nem érinti.

PECNYÍK PÁL: MUNKÁSHÉTEN

Ír országból jött el hozzánk
hívó keresztyén csapat,
sok szorgos kéz javított itt
ajtót, kerítést, falat.

Péceli szép székházunk is
kopik, festésre szorult;
munkaközben énekeltek,
s verejtékük földre hullt.

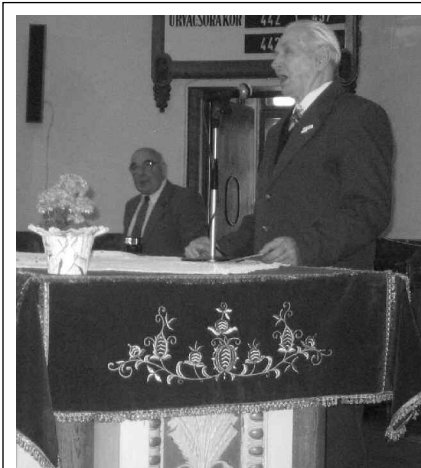
Hívó magyar s ír testvérek
szíve együtt dobogott,
két nemzetnek szép zászlaja
székházunkon lobogott.

Munkáshéten nem csak munka,
szent Ige is helyt kapott,
igeolvasással kezdtük,
s fejeztük be a napot.

Krisztusban mi egyek vagyunk,
bár nem egy a szép hazánk,
ám egy lelkünk Megváltója,
és egy mennyei Atyánk!

Hála, kedves ír testvérek,
munkáért, mit adtatok,
fáradtságért, szépért, amit
székházunkon hagyatok.

Áldunk a sok hű testvérért
– dicsőséges Istenünk;
brit földön és magyar földön,
hozzád szállhat énekünk!

Pali bácsi verset mond 2008. évi közgyűlésünkön

Előző számunk mellékletéből megismerehettük olvasóink a nyári munkáshét eseményeit. Köszönjük az erre érkezett kedves üzeneteket, telefonhívásokat. Pecnyík Pál celldömölki körzetfelelős testvérünk is megfogalmazta gondolatait, amit örömmel osztunk meg olvasóinkkal. Pali bácsi életére pedig további sok-sok áldást kívánunk, különösen is, mert a napokban töltötte be 89. életévét!

Olvasóink ebben a lapszámban mellékletünkkel nem találkoznak, aminek elsődleges oka az anyagbőség. Így – reméljük – nem károsítottuk meg Önöket, hiszen változatlanul 24 oldal terjedelemben jelent meg folyóiratunk, a mellékletbe tervezett anyagot pedig részben felhasználjuk majd a húsvéti számhoz. Kívánjuk, forgassák haszonnal újságunkat! – a Szerkesztőség munkatársai

KARÁCSONYI AJÁNLAT

A **Teremtés Csodái** című CD ajánlója:

"Világunk keletkezésének fölfoghatatlan csodáját, a mindenható akarat teremtő erejét a zeneirodalom remekműveiből válogatva idézi meg Farkas Zsolt és Várnagy Andrea zongoraművész házaspár legújabb CD lemezén. A Teremtés csodái a Genézis első verseitől indulva veszi sorra a bibliai teremtéstörténet eseményeit Borbély T. András színművész tolmácsolásában. A közismert szentírási részek mellé Beethoven Holdfénysonátájának részlete, Grieg Reggeli hangulat című darabja, Debussy, Clair de Lune, Ravel, Fauré, Dvorák és Liszt művei illeszkednek, amelyek segítenek átélhetőbbé tenni a jól ismert teremtéstörténet elemeit. A négykezes darabok és az igeversek különleges harmóniája révén a hallgató részese lehet a hétköznapi csodáinak, a természet és az ember megszerkesztettsége varázslatos titkának: megsejtheti a Teremtő mindent átölelő jelenlétét.

A CD lemez negyvenöt perces összeállítása egyaránt ajánlható az igényes, avatott hallgatóknak és a komolyzenével most ismerkedő fiataloknak, sőt, kiváló ajándék karácsonyra is." (Szádváryné Kiss Mária)

A CD ára: **2.700,- Ft**

Megrendelhető: Ébredés Alapítvány, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/b;
tel./fax: (28) 452-334; e-mail: imargit@bibliaszov.hu vagy bsz@bibliaszov.hu

BUDAPESTI BIBLIAISKOLA

január 17. – 5. rész Bibliaismeret
 február 14. – 6. rész Bibliaismeret
 március 14. – 7. rész Bibliaismeret
 április 11. – 8. rész Bibliaismeret
 május 9. – 9. rész Bibliaismeret
 június 13. – 10. rész Bibliaismeret
 szeptember 12. – 11. rész Biblia teológia I.
 október 10. – 12. rész Biblia teológia II.
 november 14. – 13. rész Hermeneutika I.
 december 12. – 14. rész Hermeneutika II.

ÚJ TANFOLYAM:

szeptember 12. – 1. rész Bibliaismeret
 október 10. – 2. rész Bibliaismeret
 november 14. – 3. rész Bibliaismeret
 december 12. – 4. rész Bibliaismeret

A Budapesti Bibliaiskola más kihelyezett tanfolyamoktól eltérő feltételekkel működik, ezért kérjük, hogy aki ezen a tanfolyamon szeretné pótolni elmaradását, az mindenképpen előzetesen egyeztessen Csapkovics Bertalan bibliaiskolai munkatársunkkal (tel.: 30/757-1873, e-mail: csapkovicsb@gmail.com).

Aki az új tanfolyamra szeretne jelentkezni, az a www.bpbibliaiskola.hu honlapon tájékozódhat a feltételekről.

Kedves Olvasóink!

A folyóiratot kiadó Ébredés Alapítvány vezetősége úgy határozott, hogy a 2009. évben nem változtat a térítési és előfizetési díjakon. Célunk az, hogy a folyóirat továbbra is eljusson mindazokhoz, akik szívesen olvassák. Ugyanakkor dolgozunk lapunk megújításán is, hogy Olvasóink kezébe nívósabb, küllemében szebb újságot adhassunk. Ha tehetik, kérjük, támogassák vásárlással, előfizetéssel és adománnyal is törekvésünket!

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET 2009. ÉVI TÉRÍTÉSI ÉS ELŐFIZETÉSI DÍJA

Példányonkénti vásárlás: 350,- Ft;

előfizetés (postai kézbesítés) Magyarországra: 2.000,- Ft/év;
 csoportos előfizetés (postai kézbesítés) Magyarországra (legalább 10 példány) 1.500,- Ft/év; előfizetés európai országokba 4.000,- Ft/év;
 előfizetés egyéb országokba: 5.200,- Ft/év

Előfizethető a folyóirathoz mellékelt ÉBA utalványon, illetve folyószámlára: **11742331-20003610 (Ébredés Alapítvány)**

Köszönettel fogadunk támogató előfizetést is, ami a nehéz anyagi körülmények között élőknek biztosít folyóirathoz jutást.

Névre szóló támogatásnál közöljék a támogatott nevét is!

Tisztelettel, a Kuratórium

FONTOS KÉRDÉSEK

– HELYESEN ÉRTJÜK A BIBLIÁT? –

A Biblia Szövetség Fontos kérdések előadássorozatának következő rendezvényei:

– január 11.: **Igaz az, hogy van egy jó és egy rossz éniünk?**

– február 8.: **Megváltozhat az ember?**

– március 8.: **Hol van az emberben Jézus Krisztus?**

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest Nagyváradi téri ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.), amit beszélgetés követ. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

BIBLIAISKOLAI TANFOLYAMOK

– ALAPFOKÚ – 2009. év

CEGLÉD:

február 7. – 13. rész Hermeneutika I.
 április 18. – 14. rész Hermeneutika II.
 június 6. – 15. rész Dogmatika I.
 október 3. – 16. rész Dogmatika II.
 november 21. – 17. rész Dogmatika III.
 Szervező: Tóth Irén, 2700 Cegléd, Petőfi u. 6.;
 Tel.: 53/310-059, 20/486-3265

TISZAKESZI:

január 24. – 13. rész Hermeneutika I.
 március 7. – 14. rész Hermeneutika II.
 május 16. – 15. rész Dogmatika I.
 szeptember 12. – 16. rész Dogmatika II.
 október 10. – 17. rész Dogmatika III.
 december 5. – 18. rész Etika I.

Szervező: Tima László, 3458 Tiszakeszi, Községháza út 58.;
 Tel.: 20/569-0442

TATABÁNYA (Új tanfolyam!):

március 28. – 1. rész Bibliaismeret
 május 16. – 2. rész Bibliaismeret
 szeptember 12. – 3. rész Bibliaismeret
 október 10. – 4. rész Bibliaismeret
 november 21. – 5. rész Bibliaismeret

Szervező: Lázár Sándorné, 2800 Tatabánya, Arany J. u. 8.;
 Tel.: 30/455-5291

PÉCEL (Új tanfolyam!):

augusztus 28-30. – 1-2 rész Bibliaismeret
 október 23-25. – 3-4. rész Bibliaismeret

Szervező: Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B;
 Tel.: 28/425-334

*

A tanfolyamra mindig a megnevezett szervezőnél kell jelentkezni. Pécelen bentlakást és teljes ellátást biztosítunk. A kihelyezett tanfolyamokra a résztvevők bejárnak és mindenki önellátó.

*

Változás a kihelyezett bibliaiskolák formájában

Jövő évtől kezdve az alapfokú és szakirányú bibliaiskolákban az eddigi két napos képzésről átállunk az egynapos képzésre (a péceli székházban rendezett képzések kivételével). Ez azt jelenti, hogy 2009. januárjától egy-egy bibliaiskolai rész szombaton 9.00-18.30-ig tart.

Mivel azonban a Bibliaiskola tartalma majdnem változatlan, így a tanfolyam a jelenlegi 10 hétvége helyett, 20 szombatot vesz majd igénybe. Ennek megfelelően a képzések számozása is megváltozik 1-20-ig.

A Péceli székházban meghirdetett bibliaiskolák változatlanul péntek este 18.30-kor kezdődnek és vasárnap délután 16.30-ig tartanak, mivel ezt a bentlakásos képzést elsősorban az ország távolabbi részéből érkezőknek tartjuk fenn.

Itt egy hétvégén (az új beosztás szerint) két anyagrészt veszünk át (Pécelen tehát a teljes alapfokú képzés továbbra is 10 hétvégét jelent).

A Biblia Szövetség tervezett éves programja
(központi szervezésben – a körzetek programja nélkül; bibliaiskola külön lapon)
– 2009 –

JANUÁR

11. fontos kérdések (Bp. Nagyvárad tér, 17 óra)
31. előadások nőknek (Bp. Nagyvárad tér)

FEBRUÁR

8. fontos kérdések (Bp. Nagyvárad tér, 17 óra)
23. lelkészkonferencia Kelet-Magyarországon (Hajdúböszörmény)
28. előadások nőknek (Bp. Nagyvárad tér)

MÁRCIUS

8. fontos kérdések (Bp. Nagyvárad tér, 17 óra)
21. ifj. hitmélyítő konferencia (Pécel)
23-27. berekfürdői konferencia (Berekfürdő)
28. előadások nőknek (Bp. Nagyvárad tér)
30 – 03. vezetők és szolgálók konferenciája (meghívással) (Pécel)
31. tanácsülés (Pécel)

ÁPRILIS

18. előadás nőknek (Bp. Nagyvárad tér)
18. csendes nap Hajdúböszörményben
25. éves közgyűlés és konferencia (Bp. Nagyvárad tér)

MÁJUS

10. fontos kérdések (Bp. Nagyvárad tér, 17 óra)
30. előadás nőknek (Bp. Nagyvárad tér)

JÚNIUS

6. debreceni csendes nap
6. családi nap (Pécel)
13. tanácsülés (Pécel)
21-26. házaspári konferencia Szépalmán*
22-26. lelkészkonferencia (Pécel)
29-05. 10-13 évesek tábora (Lengyel- Annafürdő)
29-05. 13-tól lányok tábora (Lengyel- Annafürdő)
29-04. lelki konferencia (Pécel)

JÚLIUS

- 06-11. pedagógus konferencia (Pécel)
13-18. családos hét (Lengyel ?)
20-25. állami otthonos lányok (Pécel)
? 13 év feletti fiúk biciklis tábora

- ? kenus tábor
? felnőtt ifjúsági hét

AUGUSZTUS

23. konferencia Nyíregyházán
28-30. bibliaiskolai tanfolyam 1-2 (Pécel)

SZEPTEMBER

5. hálaadó konferencia (BSZ 20 éves!) (Pécel)
13-18. lelki konferencia Szépalmán
13. fontos kérdések (?)
26. tanácsülés (Pécel)

OKTÓBER

3. csendes nap Hajdúböszörményben
10. hitmélyítő ifj. konferencia
11. fontos kérdések (?)
23-25. bibliaiskolai tanfolyam 3-4 (Pécel)
25-30. orvoskonferencia (Szépalma)

NOVEMBER

7. őszi körzeti konferencia (Miskolc, Egyházkerületi Székház)
8. fontos kérdések (?)
14. őszi körzeti konferencia (Bp. – Torockó tér)
16-20. berekfürdői konferencia
28. tanácsülés (Pécel)

DECEMBER

13. fontos kérdések (?)
31. szilveszteri program (Pécel)

* A Bibliai Házassággyondozó Szolgálattal közös szervezésben

*

Előadás sorozat nőknek a Nagyvárad téri református templomban, 2009-ben

Krisztusban őrzött kincseink

Január 31-én: Kiválasztásunk – teremtésünk

Február 28-án: Halálunk és feltámadásunk

Március 28-án: Megigazulásunk és bűneink bocsánata

Április 18-án: A Krisztus-test egysége

Május 30-án: Megdicsőülésünk – örökéletünk

Az előadás sorozat alkalmai délelőtt 10 órakor kezdődnek.

*

A közölt program előzetes terv, ezért a változás objektív vagy szubjektív okokból lehetséges, de erről majd folyamatosan tájékoztatjuk olvasóinkat a Biblia és Gyülekezet c. folyóiratban.

Fontos! 2009. évi programra januártól fogadunk el jelentkezést!

TUDNIVALÓ A BIBLIA SZÖVETSÉG PROGRAMJAIRÓL

A meghirdetett előadások, konferenciák nyitottak, azokon bárki (életkorának, nemének, hitbéli elkötelezettségének vagy családi állapotának megfelelően) részt vehet. Programjainkat a protestáns keresztyén hitvallások és a keresztyén etikai rend szellemében szervezzük és tartjuk. Azokat a szervezett alkalmakat külön megjelöljük, ahová csak előzetes jelentkezés alapján fogadunk résztvevőket.

Akkor érvényes a jelentkezés, ha a részvételi szándékot írásban (név, lakcím, életkor) a kért jelentkezési helyen bejelenti, és azt a megjelölt összegű jelentkezési előleggel megerősíti.

A jelentkezéseket visszaigazoljuk, a részletes tudnivalót a program kezdete előtt 1-2 héttel előbb elküldjük. Jelentkezési előleg nem tudunk visszafizetni! Az esetleges programváltozás esetén a jelentkezetteket írásban értesítjük, részükre az előleget visszafizetjük.

A többnapos programok a részvételi díj, a szállás-tiszálkodás, napi háromszori étkezés (egyszer meleg étel), az előadásokon, szemináriumokon való részvétel költségét tartalmazza. Az utazás, az esetleges helyben fogyasztás költségeit (tűdítő, telefon) külön kell megfizetni. A résztvevők Bibliát, jegyzetfüzetet hozzanak!

A péceli programhelyek megjelölés a Biblia Szövetség székházára vonatkozik. A résztvevőket 2-3 ágyas szobákban helyezjük el. A péceli programokra – szállás igénybevételehez – ágyneműt kell hozni!

Jelentkezési előleg: rózsaszínű postautalványon (vagy pénztárba), program-nap száma x 1.000,- Ft.

* * *

I. ALAPFOKÚ BIBLIAISKOLA PÉCELEN

(Időpontok és helyszínek a folyóiratban közöltek szerint)

Az alapfokú bibliaiskolai oktatás célja, hogy átfogó, rendszerező bibliaismeret adjon (kiemelve a Biblia fontosabb eseményeit, személyeit, tanításait), valamint, hogy hozzásegítse a Biblia helyes értelmezéséhez (megismertette a bibliatanulmányozás módszerét, és a Biblia átfogó tanításait) a résztvevőket. Tíz oktatási részből áll, ezek egymásra épülnek, ezért csak sorrendben végezhető el. Egy részt – ami 12 tanórát jelent – egy hétvége alatt lehet elvégezni (Érkezés: pénteken 16.00 – 18.00 óra között – hazautazás: vasárnap 16.30-tól). **Az oktatási részek tematikája:** (Aki az eddigi hat részes tanfolyamok valamelyikét már elvégezte, ennek alapján választhatja ki a rendszerből a következő tanfolyam részét.) I./- ószöv-i bibliaismeret (1-2. Mózes), II./- ószöv-i bibliaism. (3. Mózes- Krónikák), III./- ószöv-i bibliaism. (Ezsdrás – Malakiás), IV./- újszöv-i bibliaism. (Evangéliumok- Csel.), V./- újszöv-i bibliaism. (Római levél – Jelenések), VI./- Biblia egysége, üzenete, VII./- biblia-tanulmányozás és magyarázat módszere, VIII./- Biblia alapvető tanításai, IX./- Biblia alapvető tanításai, X./- etikai kérdések. A részvételi feltételei: – jelentkezés írásban (az elsőnél rövid bemutatkozással), az előleg egyidejű befizetésével, legkésőbb 3 héttel az adott oktatási rész kezdete előtt, az adott oktatási részhez kapcsolódó bibliai könyvek elolvasása, az oktatás alapeleinek tiszteltében tartása, az oktatási rész teljes idején való részvétel. Az alapfok teljesítése kiegészítő feltétele a szakirányú bibliaiskolai tanfolyam részvételnek, ahol már speciális gyülekezeti szolgáltatásra készültünk fel.

* * *

II. IFJÚSÁGI VAKÁCIÓ

- A) 10-13 éves fiúknak – lányoknak – jún. 29-júl 05. (Lengyel) költség: egyeztetés alatt
 B) 14-20 éves lányoknak – jún. 29-júl 05. (Lengyel) költség: egyeztetés alatt
 C) 14-20 éves fiúknak (kerékpáros tábor): időpont, költség és helyszín: egyeztetés alatt
 D) Felhőtt ifjúsági hét (16. életévétől): időpont, költség és helyszín: egyeztetés alatt
 E) Kenutábor fiataloknak: időpont, költség és helyszín: egyeztetés alatt
 Jelentkezni az (A – E) ifjúsági vakációra a Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Pf. 17. címen, 5.000,- jelentkezési előleg egyidejű befizetésével lehet. E-feltétele az úszni tudás.

F) Állami otthonos vagy nehéz családi körülmények között élő lányoknak: július 20-25. (Pécel)

A költségek biztosításához adományokat kérünk és hálásan fogadunk!
 A közölték tájékoztató jellegűek, a Biblia és Gyülekezet hűsvéti számában megadjuk a végleges hely, idő és költségérítési adatokat.

* * *

III. KONFERENCIÁK FELNŐTTEKNEK

- G) Lelkigondozói hetek Berektúrdón (Megbékélés Háza), (költség: kialakítás alatt)
 – március 23-27. vezeti: Zila Péter
 – november 16-20. vezeti: Zila Péter
 H) Pedagógus konferencia: júl. 06-11. (Pécel) vezeti: Dr. Viczián Miklós (költség: 15.000,- Ft/személy)
 I) Konferencia orvosoknak: október 25-30. (Szépalma) (költség: 31.500,- Ft/személy; BSZ tagoknak 30.000,- Ft/személy)
 J) Konferencia lelki programmal
 – jún. 29-júl. 04. (Pécel) vezeti: Benedek Csilla (költség: 15.000,- Ft/személy)
 – szept. 13-18. (Szépalma) vezeti: Margit István (költség: 31.500,- Ft/személy;

BSZ tagoknak 30.000,- Ft/személy)
 K) Házaspároknak: jún. 21-26. (Szépalma) vezeti: dr. Pálhegyi Ferenc (költség: 31.500,- Ft/személy; BSZ tagoknak 30.000,- Ft/személy)
 L) Családok hét: júl. 13-18. Lengyelben (Tolna megye) vezeti: Dr. Makrai Tibor (költség: kialakítás alatt)

A G) – L) programokra jelentkezni a Biblia Szövetség címén lehet (ld. lent!), 5.000,- Ft/személy előleg rózsaszínű postautalványon történő befizetésével.

*

A meghirdetett programokra mindenkit (a közölt feltételek szerint) szeretettel várunk!
 Érdeklődni munkanapokon, hivatali időben

a (06) 28/452-334/113 (Benedek Csilla) telefonon, faxon;

e-mailen: bsz@bibliaszov.hu,

vagy a Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B postacímen lehet.

A változtatás lehetőségét fenntartjuk, a változásokról az érintetteket értesítjük!

*

1

2

3

- A BSZ ifjúsági konferenciáin, táboraiban, csendesnapjain rendszeresen szolgáló fiatalok közül huszonhatan, három tartalmas és emlékezetes októberi napot Erdélyben töltöttek. A kép Gyulán, a vár előtt készült. (1)
- A BSZ budapesti bibliaiskolájában ősszel kezdtük az oktatást, nyolcvanhárom hallgató havonta egy szombaton az alapfokú tananyaggal ismerkedik. (2-3)
 - Berekfürdői őszi konferenciánkon jól esik az izmokat lazító mozgás is. (4)
- A mátészalkai BSZ rendezvényeket a Kertvárosi templomba szervezik, képzünk az egyik körzeti alkalmon készült. (5)

4

5

Meghívó szilveszterre

Kedves Barátom!

Vészesen közeledik a 2008. év vége.

Ha máshonnan nem, akkor a különböző szilveszteri wellness hosszú-hétfvégek szaporodó reklámjaiból, illetve a szilveszteri programajánlatokból is tapasztalhatod ezt.

Mivel ezek között kevés az építő és értelmes lehetőség, ezért ebben az évben (is) kínálunk olyan lehetőséget, ahol keresztyén szellemben és légkörben töltheted az óév utolsó és a következő év első néhány óráját.

Mindezt a Biblia Szövetség szervezésében, annak péceli székházában.

A programon még dolgozunk, ami terveink szerint olyan lenne, hogy fiatalokként kötetlenül lehetnének együtt: örvendezve egymásnak, Isten ígéjének. Mindezt játékos formában, testet és szellemet megtornáztató feladatokkal, aktív pihenéssel... - természetesen a földi javakat (étel-ital-sütemények) sem nélkülözve.

Komolyan foglalkozunk azzal a gondolattal is, hogy nem estétől kezdődnének a programok, hanem már kora délután, és egy szép téli túrával indítanánk az évvégét.

De ehhez az előzetesen jelentkezők lelkesedése is kell majd.

A szervezéssel nem kívánunk más vödében halászni, ezért olyanokat hívogatunk, akiknek saját gyülekezetében nincs lehetősége baráti közösségben, keresztyén módon búcsúzni a 2008. évtől. Ha te is hasonló helyzetben vagy, akkor közöttünk a helyed! Mindemmel arra is kérünk, hogy ebben az esetben légy szíves kihirdetni ezt a lehetőséget gyülekezetedben, illetve bátran hívogathatsz baráti körben is!

A programokra mindenkit szeretettel várunk konfirmáltaktól (ezalatt korosztály értendő, tehát a részvételnek nem akadály a, ha valaki nem konfirmált!) a 30-as éveiben járókig – fiúkat és lányokat egyaránt.

A programok arcukat (játékok, egyéb lehetőségek) úgy alakítjuk,

hogy külön és együtt is, a fiatalabbak és idősebbek (30-asok?) is jól érezzék magukat.

Lesz tehát programfelelőse mindkét korosztálynak, de lesznek közös rendezésű programok is (pl. étkezés).

Kedvezővé teszi a szervezést az is, hogy esetleges fáradtság esetére több mint 30 szálláshely rendelkezésünkre áll, és párhuzamos programokhoz több termet is használhatunk.

Kérem, az alábbi csatornák valamelyikén jelezd nekünk, ha szívesen lennél velünk, így a részletekről tájékoztatni tudunk majd a későbbiekben – és természetesen a szervezést is segíti a közelítő létszám ismerete!

Amit tőled várunk: elsősorban tégedet, de hozz majd egy doboz édes vagy sós süteményt és egy (üveg, doboz, flaska...) üdítőt (szénsavas, vagy gyümölcsle...), a virsliről és társairól mi gondoskodunk!

Várva jelentkezésedet (tájékoztass arról is, hogy szívesen túránál-e), szeretettel köszöntelek, eredményes munkát, tanulást kívánva számodra!

A szervező csapat nevében,

Zila Gábor s. k.

Elérhetőségek:

e-mail: bsz@bibliaszov.hu;

tel./fax.: 28/452-334;

posta: Biblia Szövetség 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B

A Biblia és Gyülekezet című folyóiratra a 11742331-20003610 számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni

Előfizetési díj 2009-ben: belföldre: 2.000,- Ft/év; (1.500,- Ft/pld 10 pld. felett); külföldre: - európai országokba: 4.000,- Ft/év; - egyéb országokba: 5.200,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala: a Biblia Szövetség címén

Kiadja a Biblia Szövetség megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: Szabó László

* * *

Biblia Szövetség címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: Dr. Sáros Ete Álmós; szerkesztő: Dr. Mikolicz Gyula; rovatok: Cseri Kálmán, Sáros Ete Zoltán, Dr. Mikolicz Gyula, Margit István;
fotó: Csapkovics Bertalan, Margit I., dr. M. Gy., dr. Viczián Miklós; címlapkép: Ladnainé Gál Éva
tördelés: Horváth Mária

Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsa u. 3. – HU-ISSN 0866-2932

Folyóiratunk legközelebb 2009 húsvétra jelenik meg. Lapzárta: 2009. február 10. (Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza!)